

GYÜMÖLCSKERTÉSZ.

A KÖZSÉGI FAISKOLÁK HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hónap 10.-én és 25.-én.

KIADJA A MAGYAR KIR. FÖLDMÍVELÉSÜGYI MINISTER.

Szerkeszti: rudinai MOLNÁR ISTVÁN,

ministeri tanácsos, orsz. gyümölcsészeti és fatenyésztési ministeri biztos.

Előfizetési ára egész évre úgy községeknek, mint magánosoknak **100 forint**, mely a lap kiadóhivatalának: Schmidl Sándor könyv-kereskedésének, Budapest, VI. Gróf Zichy Jenő-utca 3., egyszerre küldendő be. Szerkesztőség: Budapest, I. ker. Ménesi-út 45.

A m. kir. Belügyministerium 1891. évi 33,881. számú rendelete szerint e közlönyre minden község előfizetni tartozik. — A m. kir. Vallás- és közoktatásügyi Ministerium 20,899/1891. szám alatt az összes felekezeti hatóságoknak ajánlotta.

Tartalom. — *Hivatalos rész:* Szabad forgalomra jogosított kertészetek az 1908. évben. — *Nem-hivatalos rész:* — Baldwin-alma, (Képpel.) — Alakított fáknek alkalmas alma- és körtefajták. (Folytatás és vége.) — Konyhakerti terményeink vetési, ültetési és termesztési naptára. (Folytatás.) — A köszméte-lisztharmat európai elterjedése — *Közhasznú kérdések és feleletek.* — *Vegyes közlemények.* — *Szerkesztői üzenetek.* — *Hirdetések.* — *Betöltendő állások és ajánlközások.*

HIVATALOS RÉSZ.

16454. szám.
1908.

A magyar szent korona országai területén élő növények kereskedésével, azok külföldre szállításával foglalkozó

és az 1882. évi XV. t.-c.-be iktatott berni nemzetközi phylloxera-egyezmény kiegészítéséről szóló 1889. évi XLI. t.-c. értelmében *szabad forgalomra jogosított kertészetek kimutatása* az 1908. évben.

Alsó-Fehér-vm.: Fischer és Társa faiskolája Nagyenyed; Bereg-vm.: Vármegyei gazdasági egyesület faiskolája Beregszász; Borsod-vm.: Gürtler Károly kertészete Miskolc, Tax Péter kertészete Miskolc; Brassó-vm.: Bayer József kertészete Brassó, Kenyeres Károly kertészete Brassó; Esztergom-vm.: Esztergom-vármegyei gazdasági egyesület kerti telepe Esztergom; Fejér-vm.: Főhercegi udvari műkertészet Alcsuth; Hont-vm.: Geschwind Rezső kertészete Korpona; Komárom-vm.: Gr. Esterházy Ferenc kertészete Tatatóváros; Moson-vm.: Gazdasági akadémia kertészete Magyaróvár, Kelier Gyula kertészete Magyaróvár; Nagyküküllő-vm.: Földművesiskola kerti telepe Medgyes, Caspari Frigyes és társai faiskolája Medgyes; Nyitra-vm.: Agnelli József gyógynövény-kertészete Csári; Pest-Pilis-Solt-Kiskun-vm.: Heim János kertészete Taksony-Dunavarsány, Kirschner András gyümölcsfa-isko-

laja Kalocsa; Pozsony-vm.: Gr. Zichy József faiskolája Pusztafödemes, Gr. Zichy József faiskolája Vedrőd; Somogy-vm.: Kopátsy Sándor kertészete Kaposvár, Schilhan József faiskolája Kaposvár, Wiskovszky János kertészete Kaposvár; Sopron-vm.: Gróf Széchenyi Dénes kertészete Horpács; Szeben-vm.: Városi szepítő-egyesület műkertészete és a város faiskolája Nagyszeben, Förstel Antal műkertészete Nagyszeben, Koskovits Sándor műkertészete Nagyszeben, Városi kertészeti telep Szászsebes; Torda-Aranyos-vm.: Vármegyei gazdasági egyesület faiskolája Torda; Torontál-vm.: Horváth István faiskolája Szőregh, Tallián Béla faiskolája Törökkanizsa, Gr. Nákó Sándor kertészete Szerbnagyszentmiklós; Vas-vm.: Cobony Ede kertészete Körmend, Wölfel Vilmos faiskolája Kőszeg, Peterka József (Kmen Ottokár) kertészete Szombathely; Zala-vm.: Gr. Batthyány Zsigmond kertészete Csendlak, Faragó Béla faiskolája Zalaegerszeg; Zemplén-vm.: Eötvös Lajos és társa kertészete Tarcal; Budapest székesfőváros: Főhercegi uradalom műkertészete Budapest (Margitsz.), Gillemot Vilmos rózsakertészete Budapest, Mauthner Ödön kertészete Budapest; Kolozsvár tíf. kir. város: Az erdélyrészi kertészegyesület kolozsvári faiskolája Kolozsvár, Farkas Antal kertészete Kolozsvár, Schultz Rezső kertészete Kolozsvár; Nagyvárad tíf.kir. város: Farkas József műkertészete Nagyvárad, Jelinek Ferenc műkertészete Nagyvárad, Ifj. Jelinek Ferenc műkertészete Nagyvárad; Pécs tíf. kir.

város: Kött Jenő faiskolája Pécs, Novotárszky A. és fiai kertészete Pécs, Megyeri János kertészete Pécs; Pozsony tjf. kir. város: Zednik Pál kertészete Pozsony; Sopron tjf. kir. város: Fonka Vencel műkertészete Sopron, Meyne János faiskolája Sopron, Steiner Károly műkertészete Sopron; Szeged tjf. kir. város: Horvát István műkertészete Szeged, Horváth Károly műkertészete Szeged, Bálogh János műkertészete Szeged, Szabó István műkertészete Szeged; Temesvár tjf. kir. város: Agátsy Benedek kertészete Temesvár, Niemetz Ferenc kertészete Temesvár, Mühle Vilmos kertészeti- és magtermelő telepe Temesvár, Mühle Árpád kertészeti telepe Temesvár; Fiume: Breisach R. kertészete Fiume, Gorup József kerti telepe Fiume, Senekovits M. (Endres P.) kertészete Fiume; Belovár-Kőrös-vm.: Kir. gazdasági intézet Krizsevác, Victoria gyümölcsészeti iskola Loviecina; Zimony tjf. város: Holca Emma kertészete Zimony; Eszék tjf. város: Chwojka Adolf műkertészete Eszék felső város, Schwauer Iván kertészete Eszék felső város; Pozsega-vm.: Kutyevoi uradalom Dragaulug, Kir. orsz. földművesiskola Pozsega; Szerém-vm.: Vukovári uradalom Vukovár, Talcz Gáspár kertészete Vukovár.

Budapesten, 1908. évi január hónapban.

M. Kir. Földművelésügyi Minister.

NEM-HIVATALOS RÉSZ.

Baldwin-alma.

(5 sz. ábrával.)

Származása: Ezen almafajta Észak-Amerikából — *Massachusetts* államból — származik, ahol nagyban való termesztése igen elterjedt és ahonnan az európai piacokra is nagy mennyiségben küldik. Nálunk Bereczki Máté tett már az 1869-ik évben e fajtaival kísérletet, de az alföldi száraz éghajlat alatt az eredmény nem volt megfelelő, amennyiben a többszöri terméshozatal tapasztalatai szerint a gyümölcsök mindenkor fejletlenek maradtak.*)

Az 1885-évi országos kiállításon alkalmas volt e fajtából egynéhány igen szép gyümölcs-

*) Ez értékes almafajta nálunk ez idő szerint csak Pest-vármegye területére van nagyban termesztésre ajánlva és így kevésbé ismeretes. A gyümölcsészeti szakosztály egyik utóbbi gyűlésén érdeme szerint lett méltatva, amiért is méltónak tartjuk arra, hogy rendszeres leírásban ismeressük.
Szerk.

példányt látni s ezért a reutlingeni pomológiai intézettől szereztem be oltóvesszőket, amelyekkel egy, a Szamos folyóhoz közel álló fiatal magasztörzsű fát oltattam át, ahol a fának még a legszárazabb időjárásakor is elegendő nedvessége van.

Ezen átoltott fa 20-év óta gyakran hozott bő termést és így alkalmas volt meggyőződni arról, hogy a fajta valódisága kétségtelen.

Fája: Erős növéssű, felfelé törekvő ágaival szép magas gömbalakú koronát alkot. Korán fordul termőre és rendszeren minden második évben bő termést hoz. Fája igen edzett, 20 év alatt egyszer sem szenvedett a téli fagytól.

Éves vesszői: Hosszúak, egyenesek és elég vastagok, világos-barna színűek, molyhosak, sűrűn és fehéren pontozottak.

A fa rügyek pirosas-barnák, fehéren molyhosak. Virág-rügyei tompa hegyűek, pirosas-barna színűek, fehéren molyhosak.

Leveli: Nagyok, kemény szövetűek, kerektojásdadok, élesen fűrészesek. Felső lapjukon csupaszok, sötét-zöldek, alsó lapjukon molyhosak. Levélnyelők rövid, igen vastag, molyhos és felfelé álló.

Gyümölcse: Középnagy, ritkábban nagy; a közép nagyságú példány 7 cm. széles és 6 cm. magas. Kúpos gömbalakú, többnyire szabályosan boltozott, egyik oldala legtöbb esetben hizottabb, mint a másik. Zöme a száras vége felé esik, ahonnan a szára felé gömbölyödik és szára körül széles és lapos karimában végződik. Nagyobb példányok gyakran bordásak, de a bordák csak a kehelyüregből kiindulva képeznek kis emelkedéseket, amelyek a gyümölcsök zöménél már nem vehetők észre. Kelyhe kissé zárt, felálló, zöldes színű és molyhos. Kehelyürege rövid töleseralakú. Szára zöldes-barna, gyapjas, vékony, rendszeren 10—12 mm. hosszú. Héja finom, síma, gyöngéd tapintatú; színe fehéres szalma-sárga, napos oldalán élénk-piros csikokkal és elmosódott sötét-piros színnel fedve. A napnak kitett példányokon az egész felület sötét-érvörös színű és itt-ott a rozsdafolt sem ritka, amely a gyümölcsnek renetszerű külsőt kölcsönöz. A pomológusok azonban a Baldwint a rózsa-almához sorolják. Pontozata világos szürkés-barnás, az egész felületen elterjedt és különösen a gyümölcs sötét-piros oldalán szembetűnő. Magháza zárt, középnagy és rendszeren több jól fejlődött magot tartalmaz.

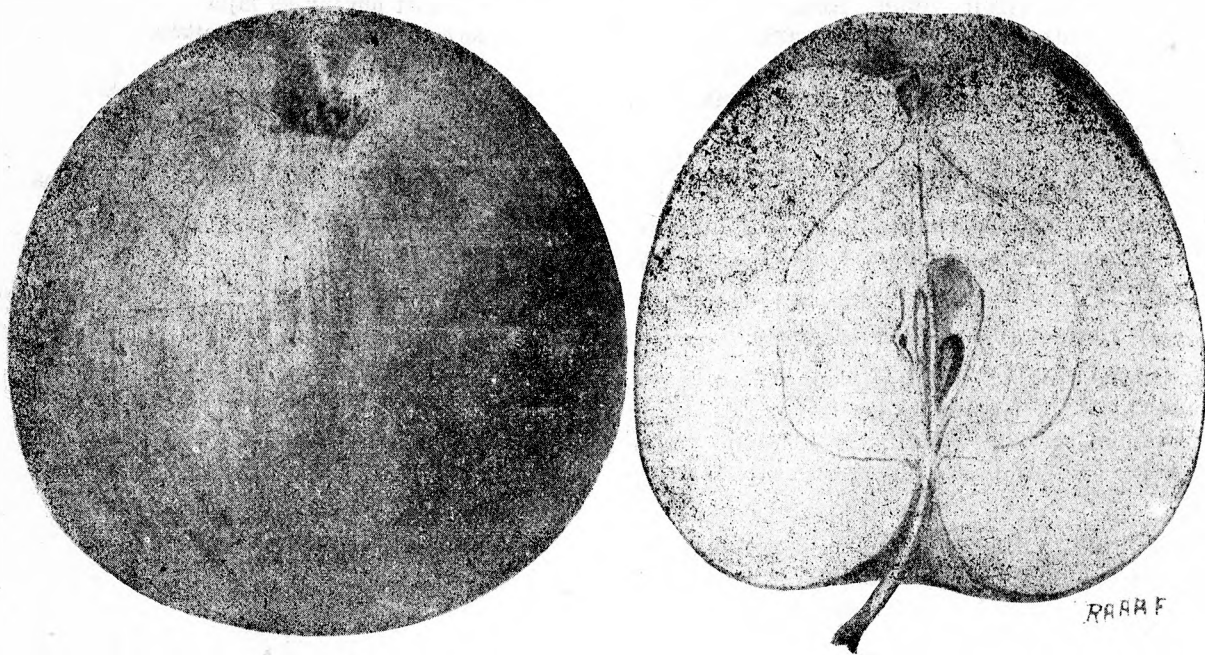
Húsa: Sárgás, finom, porhanyó, bő levű, kellemes édeses, savanykás borizű.

Érés ideje: Novembertől márciusig tart. Az amerikaiak által tett kísérletek szerint a legtar-
tósabb almafajták egyike és szállításra igen al-
kalmos.

Tenyésztési feltételei: Kötött talajban, hűvös
fekvésben — ha az eléggé nedves — kitűnően
tenyészik. A *Fusicladium* és *Monilia* gombák ná-
lam kevés kárt tettek ebben az almafajtában,

Társnevei: Red Baldwin, Butters Pecker és
Woodpecker; Baldwin's rother Pippin.

Leírói: Bereczki, Gyüm. Vázl. II. köt. 96. sz.
Villási, Gyüm. és Konyhakert. füzetek, III. 161.
Dittrich, Handbuch der Obstkunde III. 85. Illustr.
Handbuch der Obstkunde I. köt. 197. sz. Bivort,
Annal. de pomol. III. 47. Leroy, Dict. de pomol.
III. 89. Mas, Le Verger. IV. 163.

5. ábra.

holott a hozzá közel álló Szeresika, Erdélyi fű-
szeres, Orleansi renet és Márai kormos fajták
igen nagy mértékben szenvedtek vagy a *Fusi-
cladium*tól vagy a *Moniliától*.

Használhatósága: Jósága, tartósága, alakja,
valamint szépsége alapján kitűnő csemege-, első-
rendű piaci és kereskedelmi gyümölcsnek minő-
síthető.

Észrevétel: E kitűnő almafajtát 20 éven át
tett tapasztalataim alapján a nagyban való ter-
mesztésre az ittenihez hasonló tenyésztési visz-
nyok mellett melegen ajánlhatom és meg vagyok
győződve, hogy a Baldwin-alma még jobban be-
fog válni, mint a Baumann-renet, Török Bálint
és több más elterjedtebb almafajta.

(Kolozsvár.)

Ritter Gusztáv.

Alakított fáknak alkalmas alma- és körtefajták.

(Folytatás és vége)

Hogy feleletem túlhosszúra ne nyúljak, az
eddigiekben csakis néhány főbb szabály felemlí-
tésére szorítkoztam, teljesen figyelmen kívül
hagyván sok olyan mellétekintetet, amelyet azon-
ban nem lehet mellőzni annak, aki kizáróla-
gosan az alakított fák készítésével óhajt fog-
lalkozni.

Ezek előre bocsatása után felsorolok néhány
olyan alma- és körtefajtát, amelyek a kért
célnak megfelelnek:

a) Füzérfáknak alkalmas.

Almafajták: Baumann-renet, Kanadai renet,
Charlamovszky, Parker-pepin, Sándor cár, Téli fe-
hér kálvil, Ananász-renet, Muskotály-renet, Lands-
bergi renet, Danzigi bordás, Pontoisi szép, Husvét
piros kálvil.

Körtefajták: Angoulêmei hercegnő, Bonnefond
asszony, Diel-vajkörte, Erdei vajkörte, Napoleon-
vajkörte, Nemes Colmar, Tongrei vajkörte, Vienne
diadala, Lucas Sándor, Esperen bergamot, Guyot
Gyula, Nemes Crassán.

b) Szárnyas fáknak alkalmas.

Almafajták: Téli fehér kálvil, Kanadai re-
net, Husvét piros kálvil, Landsbergi renet, Királyi

kurtaszárú, Cox-narancsrenet, Ribston-pepin, Harbert-renet, Baumann-renet, Peasgoodi aranyrenet, Berni rózsaaalma, Aderslébeni kálvil.

Körtefajták: Hardy-vajkörte, Pap-körte, Amanlis-vajkörte, Lucas Sándor, Vilmos-körte, Társulati esperes, Angoulêmei hercegnő, Erdei vajkörte, Esperen-úrikörte, Pitmaston hercegnő, Jodoigne diadala, Dumont-vajkörte.

e) *Gúlafáknak alkalmas.*

Almafajták: Tiroli fehér rozmarin, Cantil Sinap, Biborpiros cousinot, Téli aranyparmén, Nemes piros, Herceg-alma Alant-alma, Ananászrenet, Vilmos császár, Dean-alma, Entz-rozmarin, Ádám-parmén.

Körtefajták: Avranches-i jó Lujza, Erdei vajkörte, Téli Ármin-körte, Naghin-vajkörte, Esperen-úrikörte, Esperen-bergamot, Legfinomabb vajkörte, Nemes Crassán, Charneui izletes, Hardy-vajkörte, Ernst Károly, Angoulêmei hercegnő.

d) *Körte-alanyra oltva alkalmas.*

Szárnyas fának: Vilmos-körte, Téli esperes, Napoleon-vajkörte, Nemes Colmár, Grégoire Zepherine, Cognée asszony, Malinesi Jozefina, Lepin jegyző, Nellis téli vajkörte, Nemes Crassán, Lebrun-vajkörte.

Gúlafának: Vilmos-körte, Téli esperes, Napoleon-vajkörte, Clapp-kedvelt, Lepin jegyző, Társulati esperes, Esperine, Clairgeau-vajkörte, Marilhat Margit, Liegel téli vajkörte, Guyot Gyula, Nemes Crassán.

Ezek volnának ama fajták, amelyek a kívánt célnak nemcsak megfelelnek, hanem tekintve gyümölcseik minőségét és nagyságát, egyúttal erdemesekek arra is, hogy belőlük alakított fák készíttessenek. Nagyon természetes, hogy az egyes csoportokat nem lehet szorosan egymástól elkülöníteni, mert az éghajlat, fekvés, talaj, sőt az ápolás is befolyásolja az egyes fajták növekedését. Szintúgy azt sem lehet egész szabatosan megállapítani, hogy melyik körtefajta díszlik birs-alanyon és melyik nem, mivel ezt itt is a tenyésztési tényezők befolyásolják; mindazáltal az utolsó csoport összeállításánál tekintettel voltam ama nemesebb körtefajtákra, amelyek köztapasztalás szerint birs-alanyon vagy egyáltalában nem díszlenek, vagy ki nem elégítő tenyésztés mellett aránylag rövid életűek.

Mindezekből látható tehát, hogy az alakított fák készítésénél az egyes alma- és körtefajták külön tanulmányt igényelnek, amihez járul azután a termőrészek szakszerű nyesése és a fának gondozása. Hiszem azonban, hogy kiindulási alapnak az előadottak elegendőnek mutatkoznak. De ha nem így volna, szívesen felelek a további kérdésekre is.

Angyal Dezső.

Konyhakerti növényeink vetési, ültetési és termesztési naptára.

(Folytatás).

Március.

I. *Melegágyban vagy hajtatókban (ablak alatt) a termény teljes elkészültéig való termesztés.*

A konyhakerti növény és fajta megnevezése és a tenyésztésre vonatkozó megjegyzések.	A termény elkészültének (felszedésének) ideje.
Bab: Törpe korai fajtákban, mint előző hónapokban.	május—június
Burgonya: „Marjolin“, „Victor“ (előcsiráztatva). Egyéb korai fajták.	május
Csiperke-gomba: Mint előző hónapokban.	május—június
Cichoria-saláta: Mint előző hónapokban, halványítva.	június—július
Dinnye: Mint előző hónapban.	június—július
Fejes-saláta: Mint előző hónapban.	május
Karórépa: Hajtatóágyakban, „Félhosszú fehér“, stb. korai fajtákban.	május—június
Retek: Hajtatóágyakban, hónapos fajták.	április—május
Sárgarépa (Carotta): Korai és rövid fajták.	május—június
Szamóca: I. Fűtött helyiségben, mint előző hónapban.	április vége — május eleje
II. Szekrényvel és ablakkal felszerelt, őszi telepítésű szabadföldi ágyakban trágyaburkolattal körülvéve.	május
Tök: Guggonuló fajtákban. Tenyésztve mint a dinnye, hajtatva.	június—auguszt.
Uborka: Hosszú és fűrtös fajtákban egyaránt. (Mindvégig melegágyban tenyésztve).	május—július

II. Melegágyba vetve, előnövelve és — esetleges többszöri áttüzdelés után — a szabadba kiültetve és ott végig tenyésztve:

A konyhakerti növény és fajta megnevezése és a tenyésztésre vonatkozó megjegyzések.	A termés elkészültének (felszedésének) ideje.
Articsóka: Magról szaporítva.	Ősz (a következő években is)
Dinnye (sárga- vagy cukordinnye): Korai és kereskedelmi fajták, gyep-téglákba vetve, melegágyban előnevelve és melegtalppal készített, ideiglenesen szekrényel és ablakkal ellátott szabadföldi ágyba kiültetve, ott végig tenyésztve.	június—auguszt.
Endivia: „Fodros nyárvégi“, „Louviersi fodros“ és más nyári fajták.	június
Fejes-saláta: Korai tavaszi fajták. Kötöző-saláta. Metélő-saláta, tépő-saláta.	május—június május—június április
Görögdinnye: Korai fajták. Tenyésztve mint a sárgadinnye.	július—auguszt.
Hagyma (vörös): Langyos ágyba vetett magvakból nyert palánták, szabadföldi viszonyokba szoktatva és kiültetve.	zölden való foyasztásra május—július felsz.: aug.-ban
Karfiol: Különböző fajták (kikelés után többször áttüzdelve).	augusztus —október
Kelkáposzta: „Fejes-kel“ és „Korai Milán“. (Kikelés után áttüzdelve).	június—október
Paprika: Összes fajták. (Kikelés után ismételtén áttüzdelve).	auguszt.—szept.
Paradicsom: Korai és más fajták, amelyek fejlődését siettetni kívánjuk. Többször áttüzdelve, esetleg átmenetileg cserépbe is ültetve.	július—szept.
Póré-hagyma: Összes fajtái. (Eljárás, mint a vöröshagymánál).	július—ősz
Spanyol articsóka: Cserépbe vetve.	október—dec.
Tojás-csucsor: Korai fajták.	július—szept.
Ugorka: Korai és fürtös fajták; gyep-téglákba vetve és melegtalppal bíró szabadföldi ágyakba ültetve és szükség szerint ablakkal ellátva.	május—július

A konyhakerti növény és fajta megnevezése és a tenyésztésre vonatkozó megjegyzések.	A termés elkészültének (felszedésének) ideje.
Ujzelandilaboda (Tetragonia expansa): Cserépbe vetve és később szabadba kiültetve.	július—ősz
Zeller: Bordás (halványító) és gumós fajták. Kikelés után áttüzdelve, majd április végén állandó helyre a szabadba ültetve.	szept. nov.
<i>III. Szabadföldbe vethetők és ültethetők.</i>	
Borsó: Törpe és kúszó fajtákban vetve.	június—július
Burgonya: Korai fajták, gumóit lerakva.	június—ősz
Cichoria: Közönséges és kerti fajta magról vetve.	május—október
Csicsóka: Gumók vetve, vagy szét-darabolt gumók.	nov.—március
Fokhagyma: Közönséges fajta gerzdejéi elduggatva.	felszedve: július—auguszt.
Hagyma (vörös): Összes fajták magvai állandó helyre vetve és végig tenyésztve.	auguszt.—szept.
„De Mulhouse“ fajta (Csakis jó I. minőségű kerti talajban remélhető ezen eljárás után kellő eredmény).	július—auguszt.
Karórépa: Korai fajta, jó földbe vetendő.	május—június
Kerti maglepel (Atriplex hortensis): állandó helyre vetve.	május június
Kerti zsázsa: Vizi zsázsa: Vetés víz alá sülyesztett tálba vagy állandó helyre. Évelő vizi zsázsa: Vetés víz alá sülyesztett tálba vagy állandó helyre.	április nyár—ősz június—tavasz
Laboda: Összes fajták.	május—június
Lóbab: Összes kerti fajtái.	június—július
Majoránna: Egyéves és évelő.	július—auguszt.
Metélő-hagyma: Szétoztott tövek elültetve.	április—nyár

A konyhakerti növény és fajta megnevezése és a tenyésztésre vonatkozó megjegyzések	A termés elkészültének (felszedésének) ideje.
Pasztinák : Mint előző hónapokban.	július nov.
Petrezselyem : Mint előző hónapokban, csiráztatott magvakkal.	június—ősz
Pimpinella (<i>Brunella vulgaris</i>).	június—auguszt. és tavasz
Pitypang (<i>Taraxacum officinale</i>) : Mint a gyökér-félék.	ősz—tavasz
Pozdor (<i>Scorsonera</i>) : Mint a gyökér-félék.	október télen és követk. évben
Póré-hagyma : Magról vetve „Roueni vastag“, „De Carentan“ és „Párisi téli“ fajták, mint a vöröshagymánál.	ősz—tavasz
Retek : Korai fajták sorokba vagy duggatva.	április—május
Saláta : Korai fajták és nyári fajták állandó helyre vetve.	május—július
Tépő-saláta : Magvetés állandó helyre.	április—május
Kötöző-saláta : Magvetés állandó helyre.	június—július
Salotta-hagyma : Kisebb hagymák elduggatva.	július—auguszt.
Sallangos pozdor : Vetés állandó helyre, mint a gyökérfélék.	októb.—február
Sárgarépa : Korai fajták. Csiráztatott magvakkal, mint előző hónapban. Későbbi fajták. Csiráztatott magvakkal, mint előző hónapban.	június - auguszt. szeptember - tél
Spárga : Magvetés növénynyerés céljából, melyek azután a spárga-ágyak telepítéséhez használatnak.	Egyéves korában kiültetve, a 4-ik évben kezdetjük szedni
Sóska : Magvetéssel és tő-szétosztással szaporítva. Labodasóska :	nyár—ősz következő év nyár—ősz-tavasz
Szátorja (<i>Satureja hortensis</i> és <i>montana</i>) : Egynyári és évelő fajta.	ősz—következő év
Stachys tuberifera : Gyökerek elültetve.	november - tél

A konyhakerti növény és fajta megnevezése és a tenyésztésre vonatkozó megjegyzések.	A termés elkészültének (felszedésének) ideje.
Torma : Gyökérdarabokról szaporítva.	október—tavasz
Újzélandi laboda (<i>Tetragonia expansa</i>) : Vetés állandó helyre.	július—október
Turbolya : Közönséges és fodros fajtájának magja elvetve vagy gumója kiültetve.	június - ősz (gumók magról) április—május (gumókról salátának való levelek)
Yám-gyökér : (Folytatjuk).	október—tél <i>Raab Alajos.</i>

A köszméte-lisztharmat jelenlegi európai elterjedési viszonyairól.

Az új veszedelmes betegségről e lapok hasábjain már ismételtelen esett szó, kiváltképpen a vele szemben követendő óvintézkedések szempontjából. Sajnos, de a betegség amióta Európába tette lábát, meglehetősen rohamos terjedést mutat. Jellemző-e avagy csak véletlen, avagy az észlelési adatok hiányosságán alapszik, de térkép-szerűleg előtűnik fekszik az a tényállás, hogy a bejelentett adatok alapján az amerikai lisztharmatnak ez a neme legelőképpen Észak-Európát látogatta meg. Közép-Európában is több vidéken észlelték, hozzánk legközelebb a galíciai szomszédságban, amiért is geográfiai okokból erről az oldalról hozzánk legkönnyebben bejuthat. Közép-Németországban való előfordulása még jelentéktelen. Európának legdélibb, és bevonulási irányától legmesszebb eső vidéke a Kaukázus környékén van. Legtöbb vidék és legtöbb betegséi eset Poroszország területére esik, azonkívül Oroszországnak több elkülönült de nagyobb kiterjedésű részében észleltetett. Az európai Oroszországnak körülbelül nagyobbik félterülete van már fertőzve, északkeleti határ-megyéink tőszomszédságáig. Ezen említett elterjedési adatok nem vonatkoznak ugyan kizárólag a köszméte, hanem egyéb *Ribes*-fajokra is értendők (*Ribes Grossularia*, *R. rubrum*, *R. nigrum*, *R. aureum*); ez azonban mitsem von le az adatok veszedelmes voltából, mivel az a körülmény, hogy az amerikai lisztharmatnak több fajhoz tartozó gazdanövénye van a fenyegető veszedelmet csak növeli, a köszmétéfajták fertőzési lehetőségét pedig csak emeli.

W. Herter és G. L. Roger tapasztalatai és beszerzett statisztikai adatai szerint ez a gomba (*Sphaerotheca mors uvae*) a száraz és magasabb fekvésű helyeket kerüli. Első esztendőben a betegség csak a fiatal növények fiatal leveleit támadja meg, a második esztendőben az idősebb növények fiatal leveleit és csak a harmadik esztendőben a terméseket is. Nem lehet eléggé komolyan óva inteni az összes Ribes-fajoknak külszázadokból való behozatalától, kiváltképpen világkereskedelmet folytató faiskolákból. Kétségtelen hiteles adat van pl. arra, hogy Lüneburg mellett 1906-ban egy magánkertben olyan bokron jelent meg első ízben, amelyek a berlini Späth-féle faiskolából kerültek oda.

Az amerikai köszméte-lisztharmat európai elterjedési viszonyai egyébiránt áttekinthetően megítélhetők a következő táblázatból.

Európában észlelési helyek száma:

Ribes Grossularia:	1900	1901	1902	1903	1904	1905	1906
Irland	3	4	10	13	13	13	50
Oroszország							
(Finland nélkül)	3	4	14	31	46	51	51
Svédország	—	1	1	2	2	2	50
Dánia	—	—	3	9	10	10	40
Németország	—	—	—	1	4	17	50
Finland	—	—	—	—	2	6	14
Norvégia	—	—	—	—	—	1	1
Ausztria	—	—	—	—	—	1	1
Ribes rubrum:							
Oroszország							
(Finland nélkül)	—	—	—	2	2	2	2
Németország	—	—	—	1	1	1	1
Dánia	—	—	—	—	—	—	3
Irland	—	—	—	—	—	—	1
Ribes nigrum:							
Oroszország							
(Finland nélkül)	—	—	—	1	1	1	1
Finland	—	—	—	—	—	—	3
Ribes aureum:							
Angolország	—	—	—	1	1	1	9
Összegezés:	6	9	28	61	82	106	277

Schiberszky Károly dr.

Közhasznú kérdések és feleletek.

15. Kérdés. Sziveskedjék nekem egy 200 □ m. nagyságú területre, agyagos-humuszos talajba való oly fűkeveréket ajánlani, amely legalább több évig tartó pázsitot alkot. Eddig ugyanis, bár a leghíresebb hazai cégektől szereztem be fűmag-keveréket, a pázsit 3 év múlva kipusztult. Aranyosmarót. D. F.

15. Felelet. Pázsitkészítésre való fűmag-keverék. Amennyiben az említett cégektől hozatott

fűmag az első években szép pázsitot szolgáltatott, nem lehet a magkereskedő cégek jóhiszeműségében kételkedni, sőt talán a keverék jó és megfelelő is volt, de valószínűleg a nyári öntözés volt elégtelen. Minden fűmag-keverékben — bármely néven hozzák is azt forgalomba — a Lolium perenne, vagyis az angol perje a fő. E fűfaj — súly tekintetében — az összes fűfajokkal szemben a legolcsóbb, leggyorsabban kikél és leghamarabb szolgáltat szép pázsitot és mindenféle talajban jól díszlik, de a szépsége csak 1—2 évig, legfeljebb 3 évig tart, mert akkor kipusztul. A kis, illetve apró magvú réti perje és tarackos tippan ellenben az első évben csak gyenge pázsitot ad, de a második-harmadik évtől kezdve — amikor az angol perje visszamaradni kezd — mindig jobban és jobban megerősödnek és így szép pázsitot alkotnak, természetesen csak akkor, ha azok az első nyáron fiatal és gyenge állapotukban ki nem száradtak. Az angol perje nem oly kényes, ez tehát az első években szépen díszlik, de hogy az angol perje mellett a finomabb magvú fűfajok ne pusztuljanak, annyit kell locsolnunk, hogy ne csak a szívósabb életű Lolium, hanem a kényesebb Poa és Agrostis is jó állapotban maradhassanak. A kérdéses pázsit valószínűleg az említett módon szenvedett és pusztult ki. Mivel mindezek a finom pázsitfűfajok csak sekélyen gyökeresednek, ezeket — kivált szárazabb helyen nagyon gyakran és bőven kell locsolni. A bő és gyakori öntözés az egyedüli orvosság finom pázsitot sok évig megtartani.

A kérdéses 200 □ m. es területre ajánlhatjuk a következő fűmag-keveréket összeállítani:

5 kiló angol perje (*Lolium perenne*) tartalmaz k. b. 3 millió magvat, 1¹/₂ kiló réti perje (*Poa pratense*) tartalmaz k. b. 7¹/₂ millió magvat, 1¹/₂ kiló tarackos tippan (*Agrostis alba*) tartalmaz k. b. 12 millió magvat.

Ezen nem sok fajból összeállított keverék bő locsolás mellett az említett talajban — ha gyakran kaszálják, főleg az első időben — a legszebb pázsitot fogja alkotni.

Ha nem lehet szabályszerűen locsolni, akkor egy-egy rész tarajos cincor (*Cynosurus cristatus*) és juhessenkesz (*Festuca ovina*) keverhető hozzá. Az utóbbi faj ugyan csomószerű növése miatt nem a legkedveltebb a pázsiton, de az az előnye van, hogy a legnagyobb szárazságnak is ellenállhat. Qd.

16. Kérdés. Kérem az ide mellékelt folyondár-level nevét, teletetését és szaporítása módját velem közölni.

Túrkeve.

H. L.

16. Felelet. A golgotavirág szaporítása. A beküldött növénylevel az úgynevezett golgotavirág. *Passiflora coerulea* L. levele. Ez a növény ugyan a tropusok közt (Peru és Brasilia) honos, minálunk mégis megelégszik mérsékelt hőfokkal is a teletetésben; sőt — ha a növényeket nem kényeztették el fiatal korukban — még kint a szabadban

is telelhetnek, ha azokat fagymentesen beburkolhatjuk. De mivel ez nem biztos teleltetési eljárás, célszerű a Passiflorát 8–10 C.-fokos szobában vagy növényházban — esetleg jó világos és időnként szellőztethető pincében — teleltetni. A téli hónapokban a Passiflora kevés locsolást igényel, ellenben nyáron, ha napos helyre van kiültetve, sok vizet fogyaszt.

Szaporítása magvetéssel és zöld dugványozással könnyen végezhető. A magvak korán tavasszal csészékbe homokos lombföldbe vetendők és meleg helyre állítandók. A mag négy héten belül kikel és a palánták ezután rendes ápolás mellett gyorsan fejlődnek. A dugványozását a legcélszerűbben nyáron végezhetni, ha növényház van: akkor tavasszal is. Dugványúl használhatók egészséges, középszerű erős, 4-levelű hajtásvégek; ezeket homokkal töltött cserepekbe dugdossuk és állandóan nyirkosan és árnyékosan tartjuk.

Legjobban meggyökeresedik, ha üvegborítóval letakarjuk a levegő-kizárás céljából. Üvegborító hiányában lehet a dugványokat magas cserepbe dugdosni, úgy, hogy a cserepet üveglemezzel betakarhassuk. Meggyökeresedésére a 24 C. körüli hőfok a legjobb.

Rd.

17. Kérdés. Kérem a beküldött körte- és almafagalyakat megvizsgálni és megállapítani, hogy mi bántja azokat. Az almafajták többnyire Téli aranypármén és Aranyrenet. Kérem a védekezés módját velem megismertetni.

Zselickisfalud.

B. L.

17. Felelet. Korompenészes almafa. A beküldött körte- és almafa-vesszőket és galyakat korompenész lepte el, melynek előzménye levéltetű-kártétel volt; utóbbira következtetni lehet a talált tetű-maradványokon kívül az elnyomorgatott vesszőkről, amennyiben azok törpészartagúak és egyúttal többé-kevésbé szabálytalan görbüléseket, hajlongásokat mutatnak. Ajánlatos a téli nyesés alkalmával az elnyomorodott galyakat és vesszőket eltávolítani, ennek megtörténte után pedig a fa egész koronáját 3–4% os bordeaux-i folyadékkal megpermeteztetni, hogy ez által a tavalyi mézharmat folytán letelepedett élősködő gomba-spórák megsemmisíthetők legyenek. Sch.

Vegyes közlemények.

(Gy.) Kertésztanítói kinevezés és megbízás. A m. kir. földművelésügyi minster Gergely István okl. kertészt az algyógyi m. kir. földművelésiskolához (E. M. K. E. alapítás) ideiglenes minőségű földművelésiskolai kertésztanítónak nevezte ki. Zoltán Ákos földművelésiskolai kertésztanító pedig Algyógyról Nagybányára helyezte át és az ottani gyümölcsvédelmi állomás vezetésével megbízta.

(Gy.) A gyümölcsfák jövedelmezősége. A gyümölcsfák jövedelmezősége sokkal inkább függ

az éghajlati, a talajbéli, az időjárási viszonyoktól és a velebánás szakzerű mivoltától, mint a gazdasági növényeké. Így nem esoda, hogy a fák átlagos évi jövedelmére vonatkozó becslések tetemes eltéréseket mutatnak. A következőkben néhány érdekes adatot közlünk e tárgyra vonatkozólag.

Csehországra Gross tanár a következőket közli: Az ott szokásos mezőgazdasági gyümölcsösökben 1—1 fa évi ápolására 60 fillert veve számításba és a nyers bevételből levonásba, az évi átlagos tiszta jövedelem a következő: (50 fát véve fel hektáronként, vagyis 20 m. sor és 10 m. tőtávolságot véve fel) körtefa 1 K 84 f (2 K 70 f), cseresnyefa 1 K 80 (2 K 60 f), meggyfa 1 K 86 f (2 K 68 f), csemege-szilvafa 1 K 38 f (2 K 30 f), kajszibarackfa 1 K 34 f (2 K 16 f), almafa 78 f (1 K 60 f), diófa 74 f (1 K 36 f), házi szilvafa 82 f (—), megjegyezvén, hogy az előálló számok oly gyümölcsösökre vonatkoznak, ahol a fák alatt szántanak-vetnek, a zárjelben lévő számok pedig a kaszáló-területeken álló fákra vonatkoznak.

Tirol-ban Bozen környékének gyümölcsöseire Mader igazgató (az első tíz évben 2 K 05 f és a következő 30 évben 2 K 97 f ápolási költséget vonva le évenként és fánként) tiszta jövedelmül e számokat közli: almafa: (Bozenben) 1 K 57 f, almafa (Lana-ban) 2 K 05 f, almafa (San Michele-ben) 15 évi átlagban 3 K 07 f; kajszibarackfa 3 K 50 f.

Alsó-Ausztriára Löschnig gyüm. felügyelő a kajszibarackfa évi átlagos tiszta jövedelmét 2 K 66 f-re teszi.

Németországra Solemacher báró egy gyümölcsfa évi jövedelmét — egész élete tartamára átlagosan — 4 K 80 f-re számítja. — Rebold (München) kellő gondozás esetén ezt 6 K-ra teszi. — Böttner (Frankfurt a. Oder) 1 K 20—2 K 40 f-re becsüli a körülmények szerint. — Christ és Junge (Geisenheim) ugyancsak az egész élettartamra évi átlagban a következő becslést teszik: almafa (asztali) 5 K 25 fill., almafa (gazdasági) 3 korona 96 fillér, almafa (boralma) 2 K 40 f; körtefa (asztali) 5 K 16 f; körtefa (gazdasági) 3 K 60 f; körtefa (borkörte) 1 K 80 f; cseresnyefa 4 K 50 f; meggyfa 5 K 88 f, szilvafa (házi) 1 K 68 f, szilvafa (ringlóta, Mirabella) 4 K 50 f, kajszibarackfa 7 K 30 f, diófa 3 K 12 f.

(Gy.) Karbolineumos kísérletek. Mindjobban szaporodnak a karbolineummal végzett kísérletek és mindjobban kezd kidomborodni e szernek jó hatása a gyümölcsfák védelmére. Különösen Pekrun A. Drezda mellett (Weisser Hirsch bei Dresden) lévő birtokán folynak rendszeres kísérletek, amelyekről maga Pekrun legutóbb a legjobb eredményeket közölte a mannheimi kiállítás alkalmából tartott előadásában.

Pekrun az ő előadásában részletesen megismertette, hogy pár év óta fokozatosan minő eredményekhez jutott a karbolineum alkalmazása

révén. Kiemelte, hogy a régibb, vízben nem oldható karbolineum-készítményekkel szemben minő nagy előnyei vannak a legutóbb több gyárostól forgalomba hozott és vízben *teljesen* oldható karbolineumoknak, aminők pl. az L. Weibel mainzi gyáros „arbolineum“ nevű készítménye, továbbá az Avenarius u. Co. berlini (Berlin C.) gyáros „dendrin“-je és a Lohse u. Rothe (Niederhau bei Dresden) gyár „lohsol“-ja (valamint L. Schacht braunschweigi gyáros téli használatra való „A“ jelű és nyári használatú „B“-jelű karbolineumjai). Pekrun eleinte — hogy fáit teljesen megszabadítsa az élőködőktől — télen át 6 ízben, és a fák kilevelezése után kéthetenként egész nyár derekáig permetezte a fáit; és pedig télen (mikor a fák levél nélkül vannak) 10%-os (10 liter karbolineum 90 liter vízbe elegyítve), nyáron pedig (illetőleg a fák leveles állapotában) 1/2%-os (1/2 liter karbolineum 100 liter vízbe csorgatva és elegyítve) oldattal. Ezzel elérte azt, hogy fái a gombanyavalyáktól (kivált a Fusicladium-tól) és a paizstetvektől, levéltetvektől és egyéb kártékony rovaroktól teljesen megszabadultak. Kiemeli Pekrun, hogy erősebb oldatok nem alkalmazandók, ellenben a permetezés a szükséghez képest ismétlődő (első évben többször, későbbiekben kevesebbszer.) Fontos az is, hogy erős nyomású (pl. Syphonia-rendszerű) permetező alkalmaztassék, amely a legfinomabb permeteget adja. A permetező-nyílás ne legyen közelebb a fához egy méternél és egy helyre csak egy másodpercig engedjük a permeteget hullani, mert csak így lesz a permetezés egyenletes, tökéletes és elég finom. A törzset is csak permetezni kell; mázolni nem. Pekrun jelenleg se bordói folyadékot, se enyvgyűrűt, se semmi más védelmet nem alkalmaz, csakis téli és nyári karbolineum-permetezést és fái — mint mondja — gyönyörű üdék és teljesen egészségesek lettek. A permetezett leveleket a hernyó se eszi meg.

(Gy.) **A fekete rigó — és a németek.** A fekete rigót általában nem számítják a káros madarak közé, sőt a szép fekete színű és formás termetű hímjét, kivált ékes szaváért, szívesen látják a lakások közelében, a kertekben. Igaz ugyan, hogy némelyek bosszankodnak reá, mert ősszel a bogyós gyümölcsöket is meg-megcsipkedi és kivált a szőlőben bizony nem egy bogyót megvág ökelme a csőrével és így a darazsak seregét csődíti oda, amelyek a megkezdett bogyók tartalmát azután tisztára elhordják; ám mégis ritkán hallhatunk ellene nagyobb panaszt. Ugy látszik azonban, hogy Németországban, a Rajna vidékén nagyon elszaporodhattak a rigók, mert egyre-másra hangzanak ellenük a panaszok, amelyek szerint bizony neki mennek a rigók nemcsak a serdülő szőlőbogyóknak, hanem a cseresnyének, szamócának, őszibaracknak, sőt a korai körtéknek és almáknak is, amelyeket — mielőtt teljesen megérnének — megvagdossanak a csőreikkel és így tetemes károkat okoznak. — Ilyen értelemben írt a „Geisenheimer Mitteilun-

gen“ című német gyümölcsészeti szaklapban Grimm giesseni tanár, akinek közleményére seregestől érkeztek be mindenfelől a hasonló tapasztalatokat tanúsító értesítések, amelyek legtöbbszer szerint a fekete rigó gyümölcspusztító kártételénél — amint Grimm is állítja — még nagyobb az a kár, amelyet azzal okozna, hogy a hasznos kis éneklők fészkeit kirabolja, a fiókákat elhurcolja és e tetteivel a kis énekeseket onnan elriasztja. Többen közlik ama tapasztalataikat, amelyek szerint ama kertekből, ahol a fekete rigó elsokasodott, az apró énekesek egészen elmaradtak és így a kártékony rovarok elszaporodtak. Vajjon csakugyan ilyen nagy kártevő volna a fekete rigó, azt csak alapos megfigyelések után lehetne eldönteni; egyelőre azonban még nem lehet okunk arra, hogy e szép madarat besorozzuk a határozottan kártevők közé.

(Gy.) **A paradicsom mint rovarölő.** A „Le Jardin“ című kertészeti lapban azt olvassuk, hogy Béraneek párisi orchidea-tenyésztő, az orchideaházaiában, egymástól bizonyos távolságokban paradicsom-töveket nevel oly célból, hogy az ártalmas rovarokat távolartsa. Állítása szerint, mióta ezt cselekszi, nem bántja a növényeit sem a vörös pók, sem a Thrips, sem a hangya. Egyébként pedig a hangyabolyok irtására igen hatásosnak találta a fotografusoktól használt fixáló nátront, 30%-os oldatban.

(Gy.) **Északamerika almatermesztése.** Az északamerikai Egyesült-Államokban az újabb összeszámlálás szerint 1906-ban a termő almafák száma kerek 200 millió volt. (Tíz év előtt csak 120 millió). Ebből a legtöbb a Mississippi völgyére esik; egyébként pedig a köv. 7 államra esik több mint a fele, u. m. New-York 22 millió, Missouri 20, Illinois 15, Ohio 15, Kansas 10, Pennsylvania 10, Michigan 14. A legelterjedtebb korai almafajták ezek: Maiden Blush, Alexander, Twenty once, Duchesse, King és többféle pepin; kései fajták: Baldwin, Greening, Northern Spy, Wagener, Belle-flower. Az almatermés az utóbbi 5 évben a következő volt: 1902-ben 46.625.000 hordó; 1903-ban 42.626.000; 1904-ben 45.360.000; 1905-ben 23.495.000; 1906-ban 36.120.000 hordó; ebbe azonban csak a piacra és a feldolgozásra kerülő almamennyiség van beleszámítva. Az utóbbi 10 év átlagában az évi termés 47.417.800 hordóra tehető, amiből kivitelre alig 2--3% került; a többi otthon fogyott el.

(Gy.) **Szőlőkarók telítése.** Svájcban végzett kísérletek szerint szőlőkarók tartósabbá tételére használt különféle telítő szerek közül a legjobban bevált a rézgalic-oldat, amelylyel telített karók 20—25 évig használhatók maradtak, holott a nem telített fenyőkarók 5 év alatt hasznavehelenekké lettek. A telítést — kivált a vastagabb oszlopoknál — nagy nyomás alatt kell végezni, amire csak a telítő-gyárakban van meg a lehetőség; ám a szőlőkarókat házilag is lehet telíteni. Eredmény azonban csak úgy várható, ha a fris-

sen levágott karókat azon mód nyersen telítik; ha kiszáradtak, úgy a telítés nem sikerül, mert a behúzódtott levegőtől a telítő oldat behatolni nem képes. A telítésre $1\frac{1}{2}\%$ -os oldat (100 liter vízben $1\frac{1}{2}$ kiló rézgalic) kell; ebből félfenekű ócska hordóba annyit kell tölteni, hogy 60—70 cm. magasan legyen a folyadék és az alsó végén frissen meghegyezett és alsó felén frissen lehántott karókat egy hétre beleálogatni; egy hét elteltével lehántani a karók felső feléről is a kérget, friss metszést tenni a végén és fordítva újból egy hétre beleállítani a galic-oldatba. Az eljárás tehát elég egyszerű, csak nem gyors.

(Gy.) **Gyümölcsfák növényének mérséklése.** Házikertekben, ahol aránylag kis területen sok fát akarunk nevelni és fentartani, azok növényének mérséklése elkerülhetetlen, hogy elegendő levegő és világosság juthasson a fák közé. A növény mérséklése pedig, amint tudjuk, elősegíti a termékenységet, illetőleg a fát hamarosan termésre kényszeríti. E végből a fiatal fának — az ültetés utáni 3-ik évtől kezdődőleg — a törzsétől 45 cm. távolságra, az őszi levélhullás után, körárkot ásatunk 60 cm. mélyen és szélesen; az eközben előkerülő gyökereket pedig éles késsel a földlabda körül elnyesegetjük, sőt jó éles ásóval lehetőleg vízszintesen az árok alján a földlabda alá is bevagdósunk, hogy a lefelé menő gyökereket is elvagdadjuk; vagyis a fa gyökereit köröskörül bekurtítjuk. Azután az árkot jó érett komposzt-földdel telerakjuk és a tetejére félrett marhatrágyát teregetünk. Ezt az eljárást minden ősszel megismételve, a fa hamarosan termőre fordul és termésben is marad. Ha évek múlva azt tapasztaljuk, hogy a földlabda szélén igen elsűrűsödtek a gyökerek, azok egy részét szintén lehet éles késsel 25—30 cm.-re megkurtítani és így a földlabda belsejében is gyökérelágazást létesíteni. Az ilyen fa természetesen a rendszeres öntözést és kivált a trágyalé alkalmazását általában a híg trágyaoldatot igen meghálálja, de meg is kívánja.

(Gy.) **Új szamóca-fajta.** A párisi Vilmorin Andrieux cég „Pain de sucre“ (Cukor-kenyér) név alatt új szamócafajtát hoz forgalomba, amely a Jucunda és az Elton improved keresztezéséből jött létre. Az új fajta nem tartozik a remontánsokhoz; gyümölcse nagy vagy középnagy, hosszú (egész 4 cm.-ig); húsa elég kemény, rózsaszínű, igen leves és felette édes. Érik júniusban, egész július elejéig.

(Gy.) **Újabb nitrogénes műtrágya.** Amióta attól lehet tartani, hogy a délamerikai salétromtelepek nemsokára kifognak, újabb nitrogéntartalmú műtrágya előállításán fáradoznak. Ilyenek ígérkeznek a *calcium-nitrid* vagyis *nitrogénmész*, amelyet úgy készítenek, hogy az acetilén-gáz fejlesztésére is alkalmas calciumcarbidot magában vagy chlórkalium-mal keverve erősen hevítik és eközben oxigénjétől megfosztott levegőt vagyis nitrogén-gázt vezetnek hozzája.

A hevített karbid megköti a nitrogén-gázt és létrejön egy szürke tömeg, amely mintegy $18\frac{1}{2}\%$ nitrogén-tartalma folytán trágyaként alkalmazható. E célra a nitrogénmész porrá törik és 1—2-héttel a magvetés vagy palántázás előtt elhintik és gyengén bekapálják a földbe. E szerrel újabban a proskai (porosz-sziléziai) kertészeti iskolában kísérleteztek és úgy találták, hogy saláta és kalaráb alá még jobban hat, mint a chili-salétrom. Ugyanis a talajnedveség (víz) hatására előbb ammonia lesz belőle, amelyet a talaj leköt és azután salétrommá változtat, ami a trágyaszerből egyidejűleg kiszabaduló mésszel együtt fokozólag hat a növények fejlesztésére.

(Gy.) **Angolország gyümölcészete.** Az angolok tudvalevőleg igen kedvelik a gyümölcsöt úgy nyers állapotában, valamint izekké (jam-ekké) és borra feldolgozva. Az utóbbi 10 év alatt évenként mintegy 100 hektárral gyarapodott a gyümölcstermesztésre szolgáló földterület Angolországban és 1906-ban 120,000 hektárra lehetett azt felbecsülni, ami az összes kulturterületnek nem egészen 1% -át teszi ki. Ebből igen csekély rész — alig 1% — esett Skótországra, $1\frac{1}{2}\%$ Wales-re és $97\frac{1}{2}\%$ a szorosabb Angolországra s ennek $\frac{2}{3}$ -a a következő 6 grófságra, u. m.: Kent, Herefordshire, Devonshire, Somerset, Worcester, Gloucester. Tehát főképpen az ország déli és középső része termeszt gyümölcsöt. Az évi termést almából, körtéből és csonthéjasokból 12 millió angol mázsára lehet becsülni, bogyósakból $2\frac{1}{2}$ millióra. Bevisznek azonban az országba ugyanannyi gyümölcsöt. Ennek nagy részét a jam-gyárak dolgozzák fel; ilyen gyár mintegy 200—300 van az országban és a legnagyobb 5 gyár maga 4 millió mázsa gyümölcsöt dolgoz fel évenként. Erős akadálya a gyümölcstermesztés fejlődésének az általános gazdasági bérletrendszer, amely mellett mintegy 88% -a az összes termő-földeknek bérletbe van adva; továbbá az igen magas adózás, amelyet az új gyümölcsösök mindaddig, míg nem, vagy csak keveset teremnek, alig bírhatnak el.

(Gy.) **Magyarország gyümölcészete a londoni magyar kiállításon.** Londonban ez évben az Earls Court-ban tudvalevőleg Magyarország nagyszabású ipari és gazdasági kiállítást rendez, amely kétségtelenül sokat tesz arra, hogy a londoni közvéleményt Magyarország önálló államisága, valamint az ország kulturális állapota felől felvilágosítsa. A m. kir. földmivelésügyi ministerium ezen a kiállításon külön épületben mutatja be saját intézményeinek szervezetét és működési irányát. Ebben az épületben külön fülkét fog elfoglalni a budapesti m. kir. Kertészeti Tanintézet kiállítása, valamint az áll. kertmunkásiskolák telepeinek bemutatása és az Országos gyümölcészeti ministeri biztosság statisztikai térképei az ország gyümölcstermesztésének állapotáról. A kiállítás májusban nyílik meg.

Szerkesztői üzenetek.

M. B. Csokaly. Annak a szép aranyfényes bor-
nak, amely palackba töltve 2—3 nap alatt megbarnul és
íze is megváltozik: nyilván az u. n. barna törés a baja.
Ezt a bajt rendszeren azok a borok kapják meg, amelyek
készítésükkor sokáig maradtak a törkölyön, kivált ha a
szőlő rothadt volt. A bajt az is fokozhatja, ha a bor a
seprőjén sokáig áll. A legjobb segítség most már az
lesz, ha a bort erősen megkénevezett hordóba fejtik át és
1—2 hét múlva — ha van borszűrő — átszűrjük a bort;
ennek hiányában deríteni lehet azt. Ha a baj újból mu-
tatkoznék, a fenti eljárást meg kell ismételni. — Jövőben
pedig ne tessék a cefrés mustot sokáig a törkölyön tar-
tani, hanem hamarosan lesajtolni.

K. A. Szászrégen. Tessék a baromfitrágyát
és a fahamut földdel összekeverve komposztolni és ha
jól összeérett, átrostálva alkalmazni; így elvesztí a maró
tulajdonságát és jól alkalmazható lesz akár virág- akár
zöldségtermesztésben.

R. K. Arad. Az Országos Magyar Kertészeti
Egyesület kebelében az irodalmi szakosztályt, amely a
nomenclatura ügyével is hivatva lett volna foglalkozni,
minden erőtesztés mellett sem lehetett megvalósítani;
így tehát egyelőre kötelező közös megállapodás sem jö-
hetett létre. Elég sajnós az, hogy nálunk az ilyen, mun-
kával járó, fáradságos és nem jövedelmező teendőkre
nem vállalkoznak és az ilyen munka 1—2 különben is
túlhalmozott ember vállára szokott nehezéni.

K. J. Sz. D. Ánya. Nagyon meggyöngíti az anya-
tökéket, ha minden évben beoltogatják zölden az összes
hajtásaikat; ezért csak legfeljebb 2—3 évenként taná-
csos ezt cselekedni. Az egyre megy, vajjon a butykön
át vagy pedig az izület közben végzik a zöld oltást;
oltson az illető úgy, amint abban nagyobb gyakorlata van.

M. I. Az „Ezeréves“ beküldött képéről is azt lát-
juk, amit különben mindenütt megállapíthatni róla, hogy
ennek a szőlőfajtának a legnagyobbak a fürtjei vala-
mennyi fajta között. A levelet a kiadóhivatalba küldtük át.

S. J. Orosháza. Az 1907. évről egyes számokat
— ha nem érkeztek volna meg — tessék a kiadóhivatal-
ból kérni; az egész félévi összes számok ingyen nem
kaphatók, csak a teljes évfolyam 2 koronáért.

G. I. Tyej. Az 1906. évfolyam egyes számai többé
nem kaphatók. Teljes évfolyam azonban 2 koronáért még
rendelhető a kiadóhivatalból.

K. D. Péterréve. 1. A diófa sínylődésének oka
a közölt adatokból ítélve: az altalajban lesz. Tessék
próbát tenni a talaj fellazításával és fahamu bőséges el-
hintésével és beásásával. Biztosat mondani azonban lá-
tatlanban lem lehet. 2. Lapunk teljes évfolyamaiból még
pár példány kapható az 1893. évtől kezdve, vagyis a III.
évfolyamtól kezdődőleg valamennyi. Egy-egy évfolyam
ára 2 kor.; árkedvezmény ninesen.

Cs. E. Érsekújvár. Az ősszel ültetett fákat
kár lett volna ugyanakkor megnyesni. Még most is na-
gyon korán volt, mert jöhetnek esetleges fagyok, amelyek
a sebhelyeknek ártalmat okozhatnak.

M. G. Budapest. Hirdetési rovatunkban mindig
hirdetnek gyök. eur. vesszőket; mi nem ajánlhatunk be-
szerzési forrásokat, mert a felelősséget nem vállalhatjuk.

Pekingi kacsákat kérdező Sz. H. úrral Lengyel
Károly tanító úr (Kőrösladány, Békés vm.) tudatja, hogy
nála tiszta törzs, tojókkal, 26 koronáért kapható.

H. I. Apátvárasd. Rup. mont-ra bármely erő-
sen növény hazai fajtát ráolthatnak. Ha — mint írja —
minden ráoltott fajta elhullatta a virágát, akkor ajánlatos
lesz a kerületi m. k. szőlészeti felügyelőséghez (Pécs)
fordulni, aki az ottani viszonyokat alaposan ismervén,
majd útbaigazítja és megállapítja, milyen alanyfajta való
oda és miben van a hiba.

S. V. Ferend-Keresztúr. A leírás szerint a
beültetendő talaj aligha lesz alkalmas a gyéritési eljá-
rásra. Így ott csak oltványszőlővel lehet boldogulni. Lé-
nyeges dolog azonban az amerikai alanyfajta helyes meg-
választása, amiért is azt ajánljuk: tessék Nagyenyedre
a m. kir. kerületi szőlészeti és borászati felügyelőséghez
fordulni, hogy állapítsák meg az oda ajánlatos alanyfaj-
tát. A felügyelőség ismervén az ottani talajt és éghajlati
viszonyokat, legbiztosabb útbaigazítást adhat, kivált ha
talajmintát is küld be nekik. Mi így távolról látatlanban
nem adhatunk oly biztos véleményt, mint a helyi ismer-
etekkel rendelkező felügyelőség.

M. S. Bogdánd. A Gleditschia-csemetéket leg-
biztosabban megvédheti a nyúlak ellen, ha télen át a
szükség szerint ismételtén is megpermeteztetni azokat
10/0-os karbolineum-oldattal. Egyébként pedig utalunk
arra, hogy egyik régebbi évfolyamunkban egész cikkso-
rozatban ismertettük az elősövény-készítés eljárásait. Az
ily célra szánt Gleditschia-csemetéket tessék egy sorban
egymástól 15 cm.-nyire ültetni és a rákövetkező tavaszon
a földszinén levágni, a fejlődő hajtásokat pedig hálózato-
san összefonatni.

T. B. Kula. Bizonyára nagyon kötött lehet a ta-
laja, amelyben a dinnye gyökerei nem tudnak eléggé
terjeszkedni és így táplálkozás hiánya, illetőleg elégte-
lensége folytán lesznek a dinnyei évről-évre aprók, fej-
letlenek. Ha így van a dolog, ajánlatos lesz jó nagy göd-
röket készíteni a fészkeknek és elhagyván a lótrágyát,
jól megkeverni homokkal a földet, amely a gödrök kitöl-
tésére kell; a sárgadinnye alá pedig a homokolt földhöz
még teljesen érett marhatrágyát is keverni. Egyébként
jó lenne egy dinnyetermesztési könyvet is szereznii, mi-
hez tartás végett; ilyen volna a: „Gyakorlati útmutatás a
kereskedelmi dinnyetermesztésre“ írta: Pósa József;
vagy: „A dinnyész munkaköre“, írta: Az öreg dinnyész.
(Pánthy E.)

Sz. D. Veszprém. Érdeklődéssel olvastuk leve-
lét; majd a dinnyeérés ideje felé közölni fogjuk lapunk-
ban tapasztalatait.

**N. L. Iváncsa. F. J. Kevermes. V. G. Má-
ramarossziget. É. R. Munkács. H. B. dr. Mun-
kács. F. Á. Győr. B. S. Pázmánd. F. B. Lugos.
K. F. dr. Galánta. Gy. K. Negyed. R. J. Buda-
pest. J. Á. Sárosd. R. A. Lók. P. M. Nagymar-
ton. Sz. M. Mohol. Előljáróság. Rétság. Sz. I.
Miskolc.** Levelet irtunk.

Eladunk nagymennyiségű saját termésű **első osztályú gyökeres fásoltványt**, legkitünőbb bor- és csemege-szőlő-fajtákban, továbbá **sima és gyökeres Riparia portalis és Rupestris monticola** alanyvesszőt, valamint **sima és gyökeres direkttermő Piros-Delaware** vesszőt, fajtaazonosságért való teljes felelősség mellett. Részletes árjegyzékkel készségesen szolgálunk.

RENDES ÉS KOMLÓS

am. alanyvessző- és szőlőoltvány-termesztők

== Székelyhid (Ermellék.) ==

Kitünő minőségű borok: Siller 48—50, Fehér 50—52, Ezerjó és Kövidinka 54, Rizling 56—58 fillér literenként. 50 literen felüli mennyiségben szállítok utánvétellel. Hordót adok kölesönbe, melyet szintén utánveszek. — Csomagolásért csupán saját kiadásaimat számítom. Megrendeléseket kér:

CSATHÓ GÉZA szőlőnagybirtokos,
Erdőtelek. (Heves megye.)

POZSGAY KÁROLY, SZEGED immunis homokszőlő-telepéről.	Sima				
	1000	100	10	rt.	kr.
Chasselas piros	3	50	—	70	15
„ fehér	3	—	—	60	15
„ piros-fehér vegyesen	3	—	—	60	15
„ zsidóországi	3	50	—	70	15
„ d'oré	3	50	—	70	15
„ rouge royal	—	—	1	—	20
„ Napoleon	—	—	1	20	25
Muscat Alexandrie	4	—	—	80	20
„ Lunel	4	—	—	80	20
„ Front rouge	5	—	1	—	20
„ Hamburg black	—	—	1	20	25
Trollingi kék	—	—	1	—	20
Kecskecses sárga	—	—	1	—	20
„ piros	—	—	1	20	25
„ fekete	—	—	1	20	25
„ tarka (Decandol)	—	—	1	20	25
Zöld Juhescs (hallólyag)	—	—	1	20	25
Madeleine Angevine	4	—	1	—	20
Précoce Malingre	4	—	1	—	20
Török Gohér (Damaskusi)	—	—	1	—	20
Fehér Gohér	—	—	1	—	20
Génauai óriás	—	—	1	20	25
Calabriai	—	—	1	20	25
Hamvas Klävner	—	—	1	—	20
Ojász rizling	2	50	—	50	10
Kövidinka	3	—	—	60	15
Oportó	3	—	—	60	15
Nagy Burgundi	3	—	—	60	15
Piros Veltelini	3	50	—	70	15

Szabó István gyümölcsfa- és rózsafaiskolája. Uj-Szeged, Főfasor 35. Ajánlja mintegy 140,000 darab 1-2 3-4-éves nemesített **gyümölcs-fakészletét** és pedig: körte, alma, birs, naspolya, eseresnye, meggy, kajszis- és őszibarack, úgyszintén Besztercei szilva- és ringlófajtákat, igen szép, egyenes, erős példányokban, jó gyökézzel. A fák **törpe, félmagas és egészmagas törzsben** megrendelhetők.

Ára: 100 drb 40—60 korona; erős, magas-törzsű példányok, sorfának valók 100 drb 70—80 kor. Ezer darab vételnél kedvezmény. Bokorrózsák gyökérnyakban nemesítve, szabadföldből szép, erős példányok, legjobb fajtákban, darabja 40—50 fillér. Kuszórózsák „Crimson Rambler“, 1-2 méter folyással, igen szép példányok, drbja 40—60 fillér. Hársfák, nagy levelűek, igen erős példányok, darabja 2 kor. Gyümölcsvadesemeték, készlet, 500,000 drb. legnagyobb része átültetett. Megrendelhető alma, körte, Prunus Myrabolan, Prunus Mahaleb, őszi és sárgabarack, 1000 drb. 10—30 koronáig. Gömb- és piramidális magesemetékből igen nagy készlet, olesó árban kapható Tessék név- és árjegyzéket kérni, bérmentve küldöm.

Műlép

valódi méhviaszból készítve

1 klg. 5 koronáért kapható.

BELICZAY BÉLA

mézeskalács és viaszgyertyaöntő üzletében

BUDAPEST,

VII., Csányi-utca 3. (saját ház.)

SÖPJING ENDRE

szőlőoltvány-telepe

SZÉKELYHID.

Ingyen és bérmentve küldi meg bárkinek
árjegyzékét.

Eladásra kerül: Fás és 2-éves zöld-oltvány bor- és csemege fajtákból. Delaware direkttermő. Alanyvesszőkből Riparia Portalis sima, (2000 drb) és gyökeres Rupestris Monticola. Ermelléki asztali és többféle fajbor.

Alma- és körtefák névvel, valamint szép sorfának való Sophora japonica, Celtis australis, Bíborlevelű juhar, Boglárfa és Kőrifák eladók Berky Ignácnál, Dunaföldváron. (1)

A

kénmájoldat

a gyümölcs-

fáknak nem

árt, csupán az

élősdieket

teszi tönkre.

Használata a lehető
legegyszerűbb és leg-
olcsóbb. Hatása biztos.

== Gyümölcsfák trágyázásához ==

elismert legjobb a

tőzeg fekál trágya.

Kapható:

Magyar tőzeg- és műtrágyaipar
részvénytársaságnál

Budapest, VI., Lehel-utca 25.

Oltógalyakat 50 fajta almából és 35 fajta körteből, termő fákról január hónapban metszve, utánvétel mellett szállítok: fajtánként 1—10 darab rendelése esetén darabja 10 fillér, 10—20 darabnál 8 fillér, 20—50 darabnál 6 fillér, 50 darabon felül 4 fillér. Ujdonságok kétszeres áron számítatnak. Megrendelések február végéig kéretnek. Komonkai Korponay Kornél földbirtokos gyümölcs gazdagsága, Feketefalu u. p. Nagybánya. (2)

Aki fajtiszta remeknövéssű gyümölcsfákat, díszfákat, eszterjéket, élősövény-csemetéket jutányosan akar beszerezni: forduljon bizalommal Gerove János uradalmi kertészetéhez, Piskolt. Arjegyzék ingyen. (3)

Gleditschia-szőlővessző

1-éves 1000-re 4 kor. 3-éves 1000-re 10 kor.
2-éves 1000-re 6 „ 4-éves 1000-re 22 „

UNGHVÁRY SÁNDOR szőlőtelepe NAGY-KŐRÖS.

Ha háztartásban a ruhamosásnál 75% költségség-, munka- és időmegtakarítást kíván elérni, akkor rendelje meg a gőzmosógépet nálam, melyet 30 napi próbára is szállítok. Leírás és árak kívánatra megküldetnek. Resch József Sándor, Bács, (Bács-Bodrogh-megye.) (4)

A jászárokszállási községi faiskolában nagy mennyiségű, körte- és alma-vadesegetek vannak eladók, 1-éves 15—25 kor., 2-éves 35 kor., 3-éves 1 1/2 cm. vastag, 100, 120 cm. magas 45 korona. Értekezni lehet a községi faiskola-kezelővel. Megrendeléseket elfogad a községi előljáróság. (5)

Eladó 2000 darab egyéves őszibarack-oltvány, drbja 28 fill., száza 26 kor., magassága 100—190 cm. szavatolt fajták. Amsden, Óriási, Szögi, Mezőkomáromi, Egresi, Courson Magdolnája, Olga királyné, Szépörnö. Szállítás után vette. Vigh Antal kerttulajdonos, B. B. M. Palics, Radonovác. (6)

Kelebián fekvő homoki szőlőtelepemről tavaszi szállításra a következő síma vesszők eladók. Muskat: Passattuti, Hamburgi, Alexandriai ezre 8 korona. Piros és Fehér Chasselas, Oportó, Tüskés púpú zamatos, Kövidinka ezre 6 korona. Rizling, Ezerjő, Mézes fehér, Kadarka, Nagyburgundi ezre 5 korona. Magyarország emléke drbja 8 fillér. Megrendeléseknél ezrenként 2 kor. előre beküldendő Balogh György címére Szabadka, Wesselényi-utca 35 sz. (7)

Eladó élőfák. Lucfenyő: 1 méter magas, 70 fillér; 75 cm. magas, 56 fillér; 50 cm. magas 40 fillér. Vékonyhéjú diófa: 2 méter magas, 50 fillér. Faiskola: Gönyő (Győr-megye) Csomagolás önköltségen, vasúthoz (hajóhoz) szállítás ingyen. Megrendelhetők: Márffy Ede Budapest, I., Vár, Országház-utca 2. (8)

Nyúltenyésztő mintatelep, Csillaghegy, elad belga óriási, ezüstszőrme, kék óriás, normandi hús-fajnyúlakat. Válaszbélyeget kér (9)

60 cm. hosszú, ősszel szedett tökéletes simavessző 1000-re Kövidinka, Olasz rizling, Oportóból 6 korona, Erdei, Slankamenka, Piros chasselas, Fehér chasselas, Vegyes csemegéből 10 korona, Passattutiból 15 korona. Mirkovácsából 50 korona. 5-éves 1 öl magasan szőlőfádelekre oltott Magyar kajszli darabja 150 korona, 5-éves Jonáthán almafa és csemete darabja 1 korona.

Eladó 47 kiló Gleditschia-mag Öcsöd község kertészetéből, kilónként 90 fillérjével. A mag idei termésű, tehát csiraképes. Megrendelések Szántó András Öcsöd község kertészéhez intézendők (Békés m.). (10)

Eladó. Cseresnye-magcsemete 2-éves II. oszt. 8 kor., Alma-magcsemete 2-éves II. oszt. 8 kor., Körte-magcsemete 2-éves II. oszt. 8 kor., Pr. Myrabolán-magcsemete I. oszt. 2-éves átültetett 15 kor. ezrenként. Schillerwein Sándor, Tahitótfalu (Pest megye.). (11)

Vadrózsafa szép, egyenes, egészséges, magas törzsű, jó gyökerekkel, száza 7 korona, ezre 68 korona, csomagolással. Sir Antal városi főkertész Eger. (12)

Eladó több százezer darab **sima Ripária-portális** szőlővessző I. oszt. 50 cm. hosszúságban 15 kor. 55—60 cm. hosszúságban 16 kor. ezre, 80—85 cm. hosszúságban 23 kor. ezre, (2 oltvány-alanyt ad) 115—120 cm. hosszúságban 34 kor. ezre, (ez 3 oltvány-alanyt ad); készlet 300 ezer drb. Igen szép, fajtisza, telepítésre igen alkalmas. II. oszt. 60 cm. hosszúságban, 6 kor. nagyobb vételnél 5 kor. ezre, erősebb külön vállogatva 8 kor. ezre, készlet 200 ezer drb. **Gyökeres portális** 1-éves I. oszt. 32 kor. 2-éves igen erős (pótlásokra) 42 kor. ezre, II. oszt. 18 kor. ezre. Solonis is kapható. **Zöld-oltvány sima** I. oszt. Portális, Monticola és Solonis alanyon I. oszt. 80 kor. II. oszt. 60 kor. ezre. **Gyökeres** 2- és 3-éves igen erős (pótlásokra), 180 kor. ezre, fajok: Ezerjő, Mézes, Rizling, Oportó, Erdei, Furmint, Járdovány, Chasselas stb. **Gyökeres fás-oltvány** több fajtaból. **Hazai gyökeres** Chasselas fehér és piros, Passatutti 2-éves 28 kor. ezre. **Sima hazai** fehér Dinka, Slankamenka, Ökörszem, Chasselas és esemegefajták jutányos áron. **Nagyobb vételnél árengedményt adok.** Megrendeléseket $\frac{1}{3}$ -rész előleg kapcsán ker. Saguly Dániel, Nagymaros, Hont-megye. (13)

Borbás János gyümölcsfa-iskolájában (Jászapáti) megrendelhetők a következő oltványok: u. m. alma-, körte-, cseresnye-, meggy-, kajszin és őszibarack-, eper-, gömb- és jegenye-akác-, Ailantus-, Kanadai nyár-, jegenyefa- Thuja dísbokrok, birs-, köszméte- és ribizke-bokrok. Tes-sék árjegyzéket kérni. (14)

Eladók nemes gyümölcsfák, díszfák, lomb- és tűlevelű-csemeték. Árjegyzéket bérmentve küld a Veszprémi püspökség erdőhivatala Sümegen. (15)

Eladó jutányos áron egy-, két-, három-, és négy-éves gyümölcsfa: alma, körte, őszibarack. Budapest, III., Szemlőhegy 18. Rózsadomb. (16)

Eladó 1—1 $\frac{1}{2}$ méter magas őszibarack-oltvány, drbja 30 fill., 100 drb 25 kor., 1000 drb 200 kor. A következő fajtákból, Duránci fajták: Szögi, Egresy, Korai Sándor, Wekerle, Amsden, Mezőkomáromi, Tengeri Sas, Waterloo, Szt-Istvánnal érő, Lord Palmerston, Mocsi-féle cseresnyével érő, Walesi herceg, Arkanasas. Magvaváló-fajták: Olga királynő, Gyümölcskertek királynéja, Vénus emlő, Württembergi királyné és Valparaiso. Vig József faiskola-tulajdonos, Palicsfürdő. (17)

Olcó Gleditschia-csemete eladó, ezre 45 kor. 1-éves 1 $\frac{1}{2}$ ezer szilvacsemete, különféle kézbeni oltásra való 20 kor. Bodor Jánosnál Moholon (Bács-megye.) (18)

Gyógynövény: Mentha piperita és Mentha crispa gyökérsarjak eladók. Piperita ezre 6 K, crispa 4 K. Rántes Menyhért Királylak u. p. Miksavár. (Zala-megye.) (19)

Lucfenyők (Picea excelsa) 150—350 cm. magasságig. Többször átültetve. Biztos megeredés, Darabja 150—500 fillér. Árjegyzéket másfajta fenyőkről, thujákról, gyümölcsfákról bérmentve küld **Irinyi** kertészet, posta Portelek (Szatmár megye.) (20)

Ageni szilva, koronás fák, darabja 80—120 fillér. Kaphatók az **Irinyi** kertészetben, posta Portelek, (Szatmár-m.) (21)

Ripária Portális II-rendű 110 cm. hosszú friss metszés, telepítésre alkalmas érett vessző olcsón eladó. Nagyobb megrendelésnél árkedvezmény nyújtatik. Sarlay Károly Komárom. (22)

Eladó. Elsőrendű szép 3 éves gyökeres fajtisza, saját termésű Portális Rupestris, Solonis hiányok pótlására. Ezre 45 kor., száza 5 kor. Európai 1-éves gyökeres, ezre 30 kor. 1901-évi Rizling fajtabor, hel:toliterje 60 kor. a vevő hordóiban. Címem: Buday Gyula ügyvéd. Debrecen. (23)

Coniferák! Diszfenyők! Tülevelűfák! Az első magyar diszfenyő-faiskola tulajdonosa Copony Ede Körmenten, ajánl 120 fajta tülevelűfákat, sorfákat, lombfákat, diszcseserjéket és rózsafákat. Készlete igen nagy. Képes árjegyzék ingyen! (24)

Bor- és szőlővessző-eladás. Saját termésű, kitűnő minőségű boraimat 50 literen felüli mennyiségben következő árban értékesítem: ó rizling 70, ó asztali fehér 52—54, ó siller 48, ó vörös 70, továbbá új rizling 54—56, új asztali fehér 50—52, új siller 44—38, új vörös 52 korona hektoliterenként. Továbbá őszi szedésű saját telepemen termelt szőlővesszőimet következő árban: Riparia portalis I. osztályú ezre 16 kor., II. 12 kor., Olasz rizling, Kövidinka, Ezerjő ezre 6 kor. Csomagolás és vasútra szállításért ezrenként 50 fill. számíttatik. A hordókat csak 30 napon belül fogadom vissza, ez idő után annak árát kívánom. Cserján Károly, Gyöngyös. (25)

Mogyoró-bokrok 12 fajtában, 3-éves 100 drb. 10 kor., 5-éves 100 drb. 14 kor. Ribizke-, egres-, málna-tövek, 2-3-éves termő bokrok 100 drb. 5 korona. Kajszibarackfák 1 évesek, 1½ méter magasak, 12 fajtában, 100 drb. 14 kor. Kapható: Váczy János kertésznél, Apostag. (Pest vm.) (26)

Elsőrendű pergetett **akácmézet** 5 kgr.-os postadobozban 8 koronaért bérmentve küld Kiss János, Tisza-Kürt. Élőméhekről árjegyzéket ingyen. (27)

Japán szilvák darabja 2 korona, Cseresnyelmák befőzésre 1.50 korona. Kajszibarack-oltványok 60, 70 és 80 fillér. Minden egyéb gyümölcsooltványok, diszfák, sorfák, gyümölcstermő cserszék, diszbokrok, kuszónövények stb. árjegyzék szerint. **Csemeték** 2-éves visszaültetett ezre: vad-alma 20 és 35 korona, vadkörte 25 és 40 korona, akác 10 és 15 korona, Gleditschia 8 és 10 korona, 1-éves csemeték: vadalma 12 és 20 korona, vadkörte 14 korona, Myrabolán-szilva 20 és 30 korona, kajszinbarack 20 és 30 korona, őszibarack 28 és 35 korona, sajmeggy 20 és 30 korona, vadcsesresnye 40 korona, nemes gesztenye 25 korona, doucin 30 és 50 korona, birs 30 és 50 korona, 2-3 éves bokor-rózsák 10 drb 4 korona. Árjegyzék bérmentve. Eötvös Lajos és Társa kereskedelmi kertészete, Tarcal Zemplén m. (28)

Eladó folyton nagyobbodó faiskolából 3-4-éves erőteljes, egyenes, dús gyökérzetű oltványok. **Alma:** 40.000 drb. Téli aranypármén, Jonathan, Sárga Bellefleur, Nagy casseli renet, Téli fehér kálvil, Batul, Török Bálint, Hollandi aranykormos, Sóvári. **Körte:** 15 000 drb. 25 fajta. Oltott besztecei és más szilvafajták 6.000 drb. Cseresnye-, meggy- és diófák. Ára 60 fillértől 1 koronáig. 150.000 drb. 1-2-éves oltványok, szemzések, alma- és körte-vadcsesmeték. Árjegyzéket és mintát szívesen küld Szász János faiskolája, Nagybányán. (Szatmár m.) (29)

Eladó: 300 drb. Vadgesztenye, 2000 drb. Acer platanoides 100 á 70 kor. 5000 drb. Akác 100 á 50 kor. Vegyes díszfa 100 á 60 korona. Diszcsersze 100 drb. 40 kor. Magas törzsű almafák a legjobb fajtákban 100 drb. 90 kor. Thujak 1-2 mtr. magasak á 80 fillértől 4 koronáig, készlet 500 drb. Pyramis Buxusok 60 cm.-től 80 cm. ig á 1.60-6 kor., 80-120 cm.-ig 7-12 kor. Készlet 1000 drb. Taxusok 60 cm.-től 100 cm.-ig 1-4 kor., 1 métertől 2 méterig á 6-12 kor. Szegély Buxusok 100 drb 8 kor. Készlet 6000 drb. Magastörzsű róz afák 60 legszebb, többnyire új fajtákban 1-2 kor. 3-éves spárgatövek 100 drb 3.50 kor. Mindenféle tavaszi szőnyeg és virágágy, továbbá konyhakerti palánták a legolcsóbb árban. Árjegyzék ingyen és bérmentve. **Petermann József mű- és kereskedelmi kertészete, Nagykanizsán.** (30)

Kitűnő minőségű borok. Saját termésű jól kezelt boraimat a következő áron adom: Siller 52, Asztali fehér 54, Ezerjő 58, Olasz rizling 60 fillér litere, **bérmentve** bármely belföldi vasúti állomásra 50 literen felüli mennyiségben. A bor értékét, valamint a hordó értékét utánveszem. **Szokványyszerű szőlődugványok.** Ősszel szedett, jól beérett vesszők: Kadarka, Ol-rizling, Szlankamenka, Kövidinka, Chasselas-fajták ezre **bérmentve** 7 korona, Piros Szlankamenka 10 korona. 22-fokos törköly-pálinka 1 kor. 50 fill. litere. Részletes árlap ingyen. Csathó Géza szőlőnagybirtokos, Erdőtelek. (Heves m.) (31)

Csak is most lehet fehér síma vesszőből igen szép kivitelben készített gyümölcs- és szőlőkosarakat úgy azonnali, mint későbbi szállításra jutányos árban Káhn Testvéreknél Huszton, kapni. (32)

Szőlőoltványok: hiányok pótlására 2-éves dús gyökérrel, zöldoltással készítve ezre 100 frt. Telepítésre gyökeres zöldoltvány ezre 80 frt. Telepítésre sima zöldoltvány ezre 40 frt. **Fásoltványok:** Gyönyörű példányok, fajtisztán ezre 100 frt. Szépséghibával, **eredési biztosítással** ezre 45 frt. Mind Riparia portalisra oltva a következő fajtákban: **Fehér borfajták:** Olaszrizling, fehér és piros Szlankamenka, Furmint, Sárfehér, Mézes-fehér, Ezerjő, Erdei, Bakator, Kövidinka, Mirkovácsa, Muskotályok, Hárslevelű, Sauvignon, Bánáti rizling. **Vörös borfajták:** Nagy burgundi, Oportó, Nemes Kadarka, Aramon. **Csemegefajták:** Fehér és piros Chasselas, Passatutti, Tokaji Chasselas, Ezredéves, Muskotályok stb. Sima Rip. port. I. oszt. 10 frt, sima Rip. port. II. oszt. 5 frt, gyökeres Rip. port. I. oszt. 16 frt, gyökeres Rip. port. II. oszt. 10 frt, gyökeres 2-éves gyökerű 18 frt. **Hazai nemes vesszők** sima 10 K, gyökeres 30 K a fenti fajtákból. Oltványaimért teljes felelősséget vállalok s ha a vevő azzal nem volna megelégedve, azokat visszaveszem s pénzét visszaidom. Tavaszra szállításra is elfogadok már most előjegyzést. Előlegül az ár $\frac{1}{4}$ részét kérem beküldeni. **Hegybor:** Siller és fehér 50 K, vörös 60 K. Székely I. József Gyöngyös, Szent-Urban-Templom. (33)

Szőlősgazdák, vincellérek, munkások legtöbb hasznát vehetik a **vincellérkönyvnek**. Megrendelhető Vaday Józsefnél Nagyváradon, 1 kor. (34)

Asztali bor 44 kor., kitűnő félpecsenye 50, pecsenyebor 60 kor. hektónként, 2-szer fejtve. Pécs ezüst érem. Kollár Vilmos pincegazdasága, Cegléd. (35)

Eladók. Fajtisztá ezüstszőrme, kékóriás nyúlak. Egy hónapos 2 korona, minden hónappal öregebb 2 koronával drágább. Weisz Sándor gyümölcsfa-iskola tulajdonos, Kápolnás-Nyék, Fejér-megye. (36)

Eladó Coryllus colurna (törökmogyoró) magcsemete 3-éves 1000 drb 30 K 2-éves 20 K 1-éves 10 K míg a készlet tart. Phacelia-mag 1 kg. 2 K Tarlóvirágmag 1 kg. 4 K Pinus picea fenyők szép erős példányok drbja 1 K 20 f. árban kapható Br. Harkányi kertészete Pusztakengyel (Szolnok m). (37)

Pergetett méz 5 kiló bérmentve fehér 8, sárga 7 korona. Belga és ezüst nyúlak, sárga orpington tojások olesón kaphatók Török József méhtelepén, Öcsöd. Méhcsaládokat veszek. (38)

Eladó több ezer igen szép sima Riparia portalis vadvessző, ezre 10 kor. Továbbá Riparia portalisra nemesített, jól összeforrt és megérett fajtisztá, sima zöldoltvány, ezre 100 korona. Hoffmann Miklós, Kisbecskerek. (Temes m.) (39)

Gyümölcsmagvak, csemeték stb. részletes nagy árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi **Faragó Béla** császári és királyi udvari szállító, Zalaegerszeg. (40)

Nádudvar községben (Hajdu-megye) állami segély mellett kosárfonó háziipari szövetkezet alakult, a szövetkezet tagjai mezőgazdasági munkások, akik ezen házi iparral télen foglalkoznak. Gyümölcszállító kosarak készítésére megrendelést elfogad a szövetkezet. (41)

Eladó 2-éves vadkörte-magcsemete, ezrenként 20 koronáért. Kulcsár Ferenc kántor-tanító-nál Pósfá, (Vas-m.) u. p. Hegyfalú. (42)

Csemetevédő nádköpenyek, melegágytakarók, komlószárítók, árnyékolók. Korai fagyok, tavaszi kedvezőtlen időjárás viszontagságai ellen legjobban megvédelmezhetjük magvetéseinket a **Széki Gazdák Szövetsége** (Szék, Szolnokdoboka m.) által teljes sűrű szövésű, csöves nádból készített **melegágytakarók** használata által. Ezek szélessége 1 méter, hosszúsága 10 méter, ára négyzetméterenként galvanizált sodronnyal 20 f. horganyozottal 25 f. Ugyanott nyúlkárok ellen védelmező **csemetevédő nádköpenyek** is kaphatók 120 cm. magasságban, 40 cm. szélességben, darabonként galvanizált sodronnyal 10 f. horganyozottal 12 f. árban. Ezenkívül 10% árengedmény. E köpenyek kívánatra más mértékben is készíthetők magasságban deciméterenként 1 fillér, szélességben 2 f. árkülönbözettel. Az árak Széken, vagy a szamosújvári vasúti állomáson értendők. Ugyanott beszerezhetők **komlószárítók, árnyékolók, menyezeti és vasbeton** nádszövetek is. Megrendeléskor az összeg 25%-a beküldetni kéretik. A háziiparos tagok érdekében számos megrendelést kérünk. (43)

Eladó csemege-, valamint borszőlő-veszszők. Tamásy Dániel és Társa, ezelőtt Lévai Simon nyug. v. tanácsnok (radonováci) immunis homoki minta-szőlőtelepéről következő fajtisza, peronoszporától, valamint jégtől mentes 65—70 cm. hosszú őszi szedésű sima vesszők adatnak el: Ezeréves Magyarország Emléke 30 frt; Royal Vine-Yard 12 frt; Kossuth Lajos 15 frt; Musk. Hamburg black, Malaga blanc, 7 frt; Musk. Chass. blanc (Passatutti), Chass. rouge croquant 5 frt; Chass. blanc 3 forint ezrenként. M. Frontignan rouge, Bucherau, Princesse black, Chass. Coulard gros., Musk. Nantes, Musk. Eugen, Musk. raisin de Calabre, Chass. magnifique de Nikita, Chass. rouge royal 1 frt százanként. Borfajták: Veltelini piros, 3.50. Szerémi zöld, Nagyburgundi, Olaszrizling 4 frt ezre. Csomagolásért valamint helyben a szállításért külön díjat nem számítunk fel. Posta, táviró és vasútállomás: **Szabadka** (Bács-megye). (44)

Előnyajánlat. 1000 drb. Cseresnye $\frac{5}{10}$ mm. erős 80 kor., 1000 drb. Alma iskolázott $\frac{7}{12}$ mm. erős 45 kor., 1000 drb. Sajmeggy iskolázott $\frac{8}{15}$ mm. erős 55 kor., 1000 drb. Myrabolána iskolázott $\frac{5}{10}$ mm. erős 80 kor., 1000 drb. St. Julien iskolázott $\frac{5}{10}$ mm. erős 70 kor., 1000 drb. Syringa vulg. $\frac{5}{10}$ mm. erős 35 kor., 1000 drb. Caragana arborescens 2-éves 14 kor., 1000 drb. Rosa rubiginosa 2-éves 40 kor., 1000 drb. Paulianis aculatus 2 éves 16 kor., 1000 drb. Ribes aureum $\frac{100}{200}$ ctm. 15 kor. Rendeléseknél kérem árakra hivatkozni! Tisztelettel Faragó Béla cs. és kir. udvari szállító, Zalaegerszegen. (45)

Eladó francia málnatövek óriás gyümölcsökkel 12 fill; folytontermő málnatövek 10 fill. darabja. Alma-vadcesemete I. oszt. 2 kor., II. oszt. 1 kor., körte-vadcesemete I. oszt. 3 kor., II. oszt. 1 kor. 20 fill. száza Babós Miklós szőlőbirtokosnál Egerbegy, up. Aranyos-Gyéres. (46)

Óriási Pekingi kacsa és aranysárga Orpington-tyúk tenyésztőjás rendelhető Fedák Istvánnál, Kecerpálvágásán u. p. Tapolyhanusfalva (47)

Eladó 2-éves Myrabolan-szilva és Prunus vadgesztenye, igen erősek, ezre 30 kor., továbbá Picea (Lucfenyő) 150 cm. magas 1 kor. darabonkint. Kaphatók Györky György kertésznél Aracs (Torontál-m.) (48)

Diszfa, gazdasági fa, díszbokor-csemeték faiskola-alakításra, erős sorfák ezerszámra olcsón. Sajmeggy 1-éves 5000 drb, ezre 20 korona, Besztercei szilva valódi 4000 drb, ezre 20 korona, 1-éves, Mogyoró nagyszemű 500 drb, száza 10 korona 2-éves, Vadkajszin 1-éves 5000 drb, ezre 20 korona, Édes mandula 1000 drb 1-éves ezre 40 korona, Zöld Juhar 4000 drb 1-éves ezre 10 korona, Amorpha fruticosa 2000 drb 1-éves ezre 10 korona, Platánlevelű juhar 2000 drb 1-éves 15 korona, Sárga virágú ákác (Cytisus) 5000 drb 1-éves ezre 15 korona, Berberis vulgaris 2000 drb 1-éves ezre 10 korona, Berberis vulgaris 2000 drb 2-éves ezre 20 korona, Ptelea trifoliata 1000 drb 1-éves ezre 10 korona, Ptelea trifoliata 1000 drb 2-éves ezre 20 korona, Koelreuteria 1000 drb 1-éves ezre 10 korona, Mahonia aquifolia 500 drb 1-éves száza 4 korona, Mahonia aquifolia 500 drb 2-éves száza 10 korona Acer campestre 1000 drb 1-éves száza 15 korona, Krebs Zoltán városi kertész, Békés m., Szarvas. (49)

Eladó több százezer darab **simá** Ripária portális vadvesző, 55 centiméter hosszban, első osztály 17 korona ezre, félelső 10 korona, II. 6 korona ezre. **Gyökeres** Portális első osztály 1 éves 34 korona, 2-éves igen erős (pótlásokra) 45 korona ezre. **Zöldoltvány simá** portális alanyon Ezerjő, Mézes, Rizling, Oportó, Chasselas fajtákból 80 kor ezre, **gyökeres** zöldoltvány 2 és 3-éves, igen erős, portális-aranyon: Erdei, Ezerjő, Furmint, Járdovány, Rizling stb. fajták 180 korona ezre. Rendeléskor az ár $\frac{1}{3}$ része előlegül beküldendő. Megrendeléseket elfogad **Saguly Dániel** Nagymaros, Hontmegye. (50)

Bereczki Máté „Gyümölcsészeti Vázlatok“ teljes példányait a beszerzési árban bárkinek átengedem. Marczelkó Jánosné, Hm.-Vásárhely. (51)

Juhlke S.-féle (német nyelven írt) kertész-könyvet, egészen új és tiszta, kemény vászonkötésben 4 K árban eladom. Marczelkó Jánosné, Hm.-Vásárhely. (52)

Gyökérnemes Spanyol-meggyfák, bőtermesztésre kiválóan alkalmas fajta, 2, 3, 4-évesek, értékük szerint 15, 20 és 30 kr.-ért darabonkint. Kaphatók Mikecz Józsefnél Nyiregyházán. (53)

Fás szőlőoltvány, dúsgyökerű *Riparia port.* alanyon I. oszt. 140 kor., II. oszt. 60 kor. ezre, zöldoltás 80 kor., Kadarka, Kövidinka, Szlankamenka, Sauvignon, Erdei fehér, Olaszrizling, Chass. rouge royal. Chasselas blanc, 2-éves gyökeres *Riparia port.* ezre 26 kor. Megrendelhetők Lehoczky János kertésznél, Mező-Berény Békésm. (54)

Húsdragaság megszűnik, ha Belga óriás és Ezüstszőrme nyúlak tenyésztésével foglalkozunk. Mindkét fajta szapora, húskok nagyon ízletes. Ládákban is sikeresen tenyészthetők, fajtisza egészséges szép állatok, tenyészetemben kaphatók. Fuchs István, Nagybecskerek. (55)

Eladó. Gyümölcsfákból 3—4 éves, szigorúan fajtisza: alma 35, körte 35, cseresznye 15, meggy 10, kajszai 7, őszibarack 33, szilva 18 fajtaban. **Vadcsemeték. Diszfák-cserjék. Tülevelűek és kúszó növények** nagy választékban. **1.000.000 Gleditschia** csemete; ezre 1-éves 5, 2-éves 8 korona. **Rózsák** 250 fajtaban, 1 métertől 2 méter magasságig 80—120 fillér darabja; bokor-rózsák nagy választékban, darabja 50 fill. **Szőlővesszők** a legjobb bor- és csemege-fajták; síma ezre 6—10 korona. Kérjen árjegyzéket, melyet ingyen és bérmentve küld a **Gyümölcsészeti Egyesület, Baja.** (56)

Szavatolt teljesen fajtisza 5000 Kövidinka és 2000 Olasz rizling síma vessző ezrenként 8 korona Gugánovich Máténál Szabadkán. (57)

Prima tenyésztőjások. Angliából importált remek **aransárga** és **hőfehér Orpington** törzsek után, darabja 1 K. Előjegyezhető, Ternyey Árpád legmagasabb kitüntetésekkel sokszorosan díjazott telivér Orpington-mintatelepénél Aradon (Demeter-utca 92.) Terméketlen tojások 80%-ig, egyszer ingyen pótolatnak. (58)

20000 darab két-éves vadbarack ezrenként 20 K, éves **őszibarack-oltványok** százanként 50 K, négy-éves közönséges **thuja** százanként 50 K. **Fodormenta** gyökök (*Mentha crispa*) ezreként 10 koronáért kaphatók **Breuer Gusztáv** mérnök kertgazdaságából **Makó** (Csanád-megye.) (59)

Saját termésű **makói dughagyma, hagyma, petrezselyem-, sárgarépa-**magvak kaphatók különként és métermázsánként **Breuer Gusztáv** mérnök kertgazdaságából **Makó** (Csanád-megye.) (60)

Gleditschia 1-éves ezre 5 kor., akác 1-éves 5—7 kor., 3-éves száza 25 kor., *Maclura* 1-éves 16 kor., vadkörte 1-éves 14, vadkajszai 12 kor. ezre, Cseresznye- és Meggyfák 100—180 cm. magas 60 fillér, óriás gyümölcsű őszibarackfák 1-éves 20, 2-éves 50 fillér, nagygyümölcsű málnatövek, száza 10 kor., *Rosa canina* 1-éves száza 2 kor. Novothny Endre kertész Rákóczi falva. (61)

Igen szép dúsgyökerű alvószemzéssel nemesített 1—2-éves alma-, körte- és szilvaoltványok, darabja erősség szerint 20—30 fillér a következő fajtákból: Asztrakáni piros, Őszi piros kálvil, Sikulai, Téli aranypármén, Téli fehér kálvil, Török-Bálint alma, Angoulémei, Clapp, Erdei, Giffard, Téli esperes, Vilmos-körte, Althan-ringló, Barackszilva, Besztercei muskatály, Kirke, Olasz kék és Zöld-ringló szilva. Kapható Krányecz András kertésznél Ivaniógrád. (Belovár m.) (62)

Sodronykerítés-fonógépet küldök 60 koronáért, amelyen mindenki azonnal készíthet sodronykerítéseket. Kész sodronykerítések tövisesen befonott szélekkel, tetszés szerinti erősségű tartó sodronyokon olcsón szállíthatóak. **Elősvény-magcsemeték:** Akác és *Gleditschia* 1000 db csomagolva 5 koronától 11 kor.-ig, kor és erősség szerint. **Ákác** 2—3 cm. tövesség, darabja 30 fillér, 3—5 cm. 45 fillér. ***Riparia portalis*** síma és gyökeres vessző árlap szerint. Resch József Sándor, Bács, Bácska. (63)

Szőlőkaró, szőlővessző és oltvány eladás 40 vagonra menő, 1.80 és 2.00 méter hosszúra vágott, kizárólag hasított, karónak való érett, szép növésű, csomómentes szín akácfa hasítatlan állapotban, valamint nagyobb mennyiségű kész, hasított és gömbölyű akáckaró 5, 5¹/₂ és 6 sukk hosszban mérsékelt áráért vagon illetve ezer számra eladó. Ugyanott fajtisza, síma és gyökeres *R. portalis* és *R. monticola* alanyvesszők, valamint a legjobb bor- és csemegefajtákban a legkifogástalanabb gyökeres fásoltványok tavaszi szállításra kaphatók. Megkeresések Löwy Károlyhoz Pilinybe küldendők. (64)

Chrysanthemum névvel, 30 gyönyörű fajtaban. Gyökeres dugványok darabja 40 fillér, egyszerűbb szép fajták 30 fillér. Pármai ibolya, Iris, kék alacsony, tavasszal virító, tövenként 10 fillér. Csomagolás díjmentes. Megkeresésre *Chrysanthemum* ok leírását, szín- és névjegyzékét küldöm. „Chrysanthemum“ Beregszász. (65)

1000 darab kajszinbarackfa eladó, 100 darabonként 50 koronáért. Törzsmagassága 150—200 cm. Neve: Magyar legjobb. Lehocky Sámuel műkertész Ujszeged. (66)

Gyökeres ribizketövek, 3-éves piros gyümölcsű, hazai nagyszemű igen szép példányokban kaphatók darabonként 4 fillérért, Endrédi Gábornál, Kőszeg (Vasmegeye.) (67)

Alma és körte oltóvesszők, a legjobb fajtákban, darabonként 5 fillérért kaphatók Kopenicky József polgármesternél, Újbánya (Bars-m.) (68)

Eladók dúsgyökerű fás szőlő oltványok. **Zöld Veltelini, Zöld Sylváni, Chasselas, Malaga** fajtákban I. oszt. ezre 140 K, II. oszt. ezre 70 K. **Modor** (Pozsony m.) **Kopa József** tanító. (69)

Eladó gyümölcsfák. A Pécs-Baranyai kertészeti egyesület kertjében díszoklevéllel kitüntetett gyümölcsfajták nemesítvényei darabonként 50 fillérért eladók. Árjegyzék ingyen; megrendelések Ziegler Tivadar, Pécs városház címzendők. (70)

Eladó. „Ezeréves Magyarország emléke“ szőlővessző őszi szedés, fajtiszta, amelyért szavatosságot vállalok, ezre 20 frt. Ifj. Miklós István szikvizgyárosnál, Nagydorogh (Tolna-m.) (71)

Betöltendő állások és ajánlközások.

Egy vincellér-iskolát és négy munkás-tanfolyamot végzett **vincellér felvétetik.** Bővebbet válaszbélyeg ellenébe Ujvárossy Bertalan, Budapest, VIII., Práter-utca 30. (72)

Szőlőkezelő, aki a hegyi, valamint a homoki szőlők és faiskola kezelésében, gyümölcsfa alakító metszésében, borászatban, a legnagyobb gyakorlattal és szakismerettel bír, mielőbbi belépésre állást keres. Megkeresések „Megbízható II.“ jel alatt a kiadóhivatalba küldendők. (73)

Gyulaj község (Szabolcs-m.) 3300 □-öles kitűnő talajú faiskolájához szakkezelő kerestetik. Kertész vagy kertmunkás-iskolát végzett kezelő. Feltételek kívánatra bárkinek megküldetnek Gyulaj község előjárósága által, hová az ajánlközások is küldendők. (74)

Szőlőmunkást keresek március hónap végére, feltétlen megbízható, józan, munkaszeretőt, aki a szőlő és méhészet összes munkáit önállóan el tudja végezni, nagy munka idején segítséget kap, felesége értsen a csirke tenyésztéshez; házinyúl-tenyésztéssel már foglalkozó előnyben részesül, hogy fenti munkálatokban több évi ismerete és gyakorlata van, igazolandó. Ajánlkozók készpénzben fizetendő évi bérigényeik kitüntetésével megkereséseiket Szántay Istvánhoz, Kiskúnhalas, Pest-megye, intézzék. (75)

Keresek egy kertészt azonnali, esetleg március hónap 15.-iki belépésre, ki a szőlészethez és a méhészethez is ért. Csak több évi gyakorlattal bíró s huzamosabb ideig egy helyen tartózkodó egyének pályázhatnak. — Fizetés megegyezés szerint. — Ajánlatok Kováts József, Győr, Árpád-út 63. intézendők. (76)

Kertészegéd állást keres azonnali belépésre, ajánlja magát bármilyen kertészetben. Megkeresések Hódi Lajos címére. Hódmezővásárhely (Csongrád m.). (77)

Vincelléri állást keres azonnali belépésre, egy 34-éves nő, kiscsaládú egyén, beszél magyarul és tótul, a ménesi m. kir. vincellér-iskola tanfolyamát jeles sikerrel végezte, öt évi gyakorlata van, melyről bizonyítványa tanuskodik, érti a hegyi-, valamint a homoki-szőlő szakszerű kezelését, úgyszintén a zöld- és fásoltvány készítését, telepítését, a bor-pince kezelést, pálinkafőzést, gyümölcsfaoltást és kezelést, segédkezni tud a mezőgazd. ságban is. Szíves megkeresést kér a fizetési igények megjelölésével Nyeste Gábor okl. vincellér Gyoma, Nap-utca 101. (Békés megye.). (78)

Vincelléri állást keres március hónap 15.-ére vagy április hónap 1.-ére egy 30-éves, nő, kiscsaládú egyén, aki a ménesi m. kir. vincellér-iskola egyéves tanfolyamát jeles sikerrel végezte. Hat évi gyakorlata van, melyről bizonyítványa tanuskodik, érti a hegyi- és homoki-szőlő szakszerű kezelését, szénkénegezést, úgyszintén a zöld és fásoltvány készítését, telepítését, borpince-kezelést, pálinkafőzést, gyümölcsfaoltást és kezelést, szíves megkereséseket kér a fizetési igények megjelölésével, Juhász Imre okl. vincellér, Gyoma, (Békés m.) Nap-utca 101. szám. (79)